

NYÍREGYHÁZI EGYETEM
EÖTÖS JÓZSEF GYAKORLÓ
ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

OM AZONOSÍTÓ: 033667

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2018

*“Mert az ember – ezt egyre inkább hiszem – csak annyit ér és csak annyira ember,
amennyire meg tudja őrizni lelke egy zugában az örök gyermeket.”*

Márai Sándor

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETŐ	5
2. ISKOLATÖRTÉNET	7
3. NEVELÉSI PROGRAM.....	12
3.1 AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI:	12
3.2 AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ALAPELVEI	19
3.3 AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI CÉLJAI ÉS FELADATAI	20
3.4 AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ- OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ELJÁRÁSAI.....	23
3.5 AZ ALAPVETŐ NEVELÉSI-OKTATÁSI FELADATAINKON TÚLMUTATÓ TEVÉKENYSÉGI TERÜLETEK	24
3.5.1 A személyiségfejlesztéssel és a közösségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	24
3.5.2 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	25
3.5.3 Tehetséggondozás: A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő program.....	28
3.5.4 Felzárkóztatás.....	28
3.5.5 A tanulók testi, mentális és szociális fejlődése	29
3.5.6 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program	30
3.5.7 Gyermekek-és ifjúságvédelem.....	32
3.5.8 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	32
3.5.9 Szabadidős tevékenységek	32
3.5.10 Iskola-egészségügy	33
3.5.11 Gyógytestnevelés.....	33
3.5.12 A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje.....	33
3.5.13 A szülő, tanuló, pedagógus és az intézmény partnerei együttműködésének formái.....	34
3.5.14 Az iskola és a szülői szervezetek együttműködésének keretei.....	36
3.5.15 A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység.....	36
3.5.16 Az iskolai közösségi szolgálat megszervezése	37
3.6 AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM (AZ ISKOLA-EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLAT VÉLEMÉNYÉVEL), ENNEK RÉSZÉKÉNT.....	37
3.6.1 Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	37
3.6.2 Az egészségnevelés iskolai programja	39
3.6.3 A mindennapos testedzés megvalósítását szolgáló program.....	43
3.7 A KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM	44
3.7.1 A környezeti nevelés szerepe és feladatai.....	44
3.7.2 Az értékek ismerete, a természethez való viszony és az egészséges környezet jelentősége (a környezeti ártalmak hatásai)	45
3.7.3 Környezeti nevelésünk jövőképe	46
3.7.4 A környezeti nevelés iskolai programja	46
3.8 A NEVELÉSI/PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES, A NEVELŐ, OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK, FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE.....	51
4. OKTATÁSI PROGRAM.....	52
4.1 AZ ISKOLAI ÉLET SAJÁTOSSÁGAI ÉS JELLEMZŐI	52
4.2 A NEVELŐ ÉS OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI SZAKASZAI	54
4.3 VIZSGÁK AZ ISKOLA GIMNÁZIUMI KÉPZÉSÉBEN	54
4.3.1 Vizsgák a 6. évfolyam végén.....	54
4.3.2 Vizsgák a 8. évfolyam végén.....	55
4.3.3 Vizsgák a 10. évfolyam végén.....	55
5. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE	57
5.1 AZT ISKOLA EGYES ÉVFOLYAMAIN TANÍTOTT TANTÁRGYAK, A KÖTELEZŐ ÉS VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK, EZEK ÓRASZÁMAI, AZ ELŐÍRT TANANYAG ÉS KÖVETELMÉNYEI	57
5.1.1 Az iskola által választott kerettantervek	57

5.1.2 A választott kerettantervek által meghatározott óraszámok feletti kötelező tanórai foglalkozások és a választható tantárgyak, a nem kötelező tanórai foglalkozások tananyaga, a tanórai foglalkozások megnevezése, óraszám	58
5.1.3 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	62
5.1.4 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	62
5.2 AZ ISKOLÁBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁT MEGHATÁROZÓ TÉNYEZŐK	63
5.3 AZ ISKOLA MAGASABB ÉVFOLYAMAIBA LÉPÉS FELTÉTELEI	63
5.3.1 A gyermek, tanuló köteleességének teljesítése, továbbhaladása az iskolában	63
5.3.2 A magasabb évfolyamra lépés feltételei az Eötvös Gyakorlóban	64
5.3.3 Átjárhatóság az iskolán belül	64
5.3.4 Felvételi kötelezettség utáni felvétel	64
5.3.5 Felvételi a nyolc évfolyamos gimnáziumba	64
5.3.6 Felvételi a négy évfolyamos gimnáziumba	64
5.4 AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI, FORMÁI, RENDJE, A TANULÓK TUDÁSÁNAK ÉRTÉKELÉSÉBEN BETÖLTÖTT SZEREPE, SÚLYA	66
5.4.1 Azon tananyagok, tantárgyak köre, amelyekből a tanuló teljesítményét nem kell értékelni	66
5.4.2 A szöveges értékelés	66
5.4.3 A tanulói értékelés rendszere a 2. évfolyam végétől	67
5.4.4 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének rendszere	68
5.4.5 Az Országos kompetenciamérés és az Idegen nyelvi mérés értékelésének megjelenése, beszámítása a tanulók minősítési rendszerébe	69
5.5 AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK A TANULÓK TUDÁSÁNAK ÉRTÉKELÉSÉBEN BETÖLTÖTT SZEREPÉVEL ÖSSZEFÜGGŐ KORLÁTAI	70
5.6 A TANULÓ MAGATARTÁSÁNAK, SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSE, MINŐSÍTÉSE	71
5.7 A SZÜLŐK TÁJÉKOZTATÁSA	71
5.8 JOGORVOSLATI LEHETŐSÉGEK	71
5.9 ÉRETTSÉGI VIZSGA	72
5.9.1 Felkészítés az érettségi vizsgára	72
5.9.2 A középszintű érettségi témakörei	72
5.10 A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	72

1. BEVEZETŐ

Hagyomány és megújulás, e látszólag egymással nem teljesen azonos tartalmú fogalmak kísérték az elmúlt évek, évtizedek magyar oktatáspolitikájának történetét illetve történéseit.

A nyolcvanas évek közepétől erőteljesebbé váló – változó korunk által egyébként joggal megkövetelt – **tartalmi korszerűsítési törekvések**, az oktatás és az **iskolák nagyobb önállóságának biztosítására irányuló elképzelések**, valamint a **sokszínű iskolarendszer kialakításának igénye** kapcsolták össze e fenti szavak tartalmát – igaz néha túlföntül egyoldalúan értelmezve egyiket vagy másikat – **a korszerűség** jegyében és szellemében.

A korábbi évtizedekhez képest az elmúlt években **az oktatásügy területén bekövetkezett változások forradalmian újként hatottak**, jelentős mértékben dinamizálták, és tették lüktetőbbé az iskolák életét és munkáját. **A különböző iskolatípusok megjelenése és térhódítása**, az egyes **tantervi koncepciók** formájában megtestesülő **tartalmi szabályozási törekvések**, valamint a **tankönyvellátás átalakulása** az oktatásirányítók és vezetők mellett **a pedagógusok aktív és alkotó részvételét is feltételezték** ebben a folyamatban.

A napjainkra kialakult, s a korábbi klasszikus iskolarendszert felváltó közoktatási intézményszerkezet – a nyolcosztályos általános iskola és a négyosztályos gimnázium mellett megjelenő hat-nyolcosztályos gimnáziumi struktúra – **mára már** a szabályozás pilléreiként gyakran emlegetett **hármastantervi rendszer** – a nemzeti alaptanterv, a kerettantervek illetve a helyi tantervek is – az iskolákban folyó nyugodt és kiegyensúlyozott oktató-nevelő munka alappilléreivé válnak.

Iskolánk, a Nyíregyházi Egyetem-Eötvös József Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium önálló működésével a hagyomány és a megújulás elemeit ötvözte. Ma olyan **korszerű 12 évfolyamos közoktatási intézmény**, amely megőrizve **versenyképességét** a közoktatási intézmények sorában mind az **iskolaszerkezetet**, mind pedig **programkínálatát** tekintve **vonzó alternatívát tud ajánlani** az iskolaválasztó diákoknak és szüleiknek egyaránt. Egyben olyan **gyakorlóiskolai műhely is**, ahol a leendő tanító- és tanárjelöltek életszerű körülmények között, magas színvonalon tudnak felkészülni leendő hivatásuk gyakorlására.

Az Eötvös Gyakorlóiskola a Nyíregyházi Egyetem fenntartásában működő tizenkét évfolyamos – nyolc évfolyamos általános iskolát, nyolc, és négy évfolyamos gimnáziumi képzést és több emelt szintű, illetve emelt óraszámú programot magába foglaló – **közoktatási intézmény**.

Az iskola az épület adottságait és **folyamatosan korszerűsödő tárgyi feltételeit** tekintve is arra törekszik, hogy az ide **belépőket tiszta, rendezett és esztétikus környezet** fogadja, ahol **élmény a tanítás és tanulás** egyaránt. **Ezt a munkát** egy olyan **stabil**, életkorát, végzettségét és innovatív szellemiségét tekintve is aktív, alkotó pedagógusközösséggel és dolgozó kollektívával tudja hosszú távon is garantálni, **amely munkájának középpontjában a gyermeki személyiség sokoldalú kibontakoztatásának igénye és szándéka, szeretete áll**.

Iskolánk életének és működésének – a törvények szellemét tükröző, valamint a fenntartói és iskolahasználói igényeket és elvárásokat egyaránt figyelembe vevő – **alapdokumentuma az a Pedagógiai program**, amelynek bevezető sorait olvassák.

Az iskola Pedagógiai programjának **felépítése, tartalma és szellemisége** egyben annak az **ars poeticának** a részletes kifejtése, amelyet az intézményünk magáénak vall, s amelyből kicsendül az a **hagyományainkra építő, és a gyorsan változó korunknak is megfelelni kívánó, iskolai arculatalakító szándék**. Ennek révén egyrészt megőrizhetjük **versenyképességünket** a közoktatási intézmények sorában, másrészt **sokszínű programkínálatunk és színvonalas munkánk** eredményeként a gyermekek és a szülők továbbra is megtisztelnek majd bennünket választásukkal.

2. ISKOLATÖRTÉNET

1970-ben sor került Nyíregyházán a tanító- és tanárképzés fúziójára. A megnövekedett hallgatói létszám a már működő Erdő sori gyakorlóiskola mellett szükségessé tette egy új, nyolc évfolyamos gyakorlóiskola létrehozását.

1970. szeptember 1-jén a Felsőfokú Tanítóképző Intézet gyakorlóiskolájának jogutódjaként megalakult a Bessenyei György Tanárképző Főiskola új gyakorlóiskolája, az 1. számú Gyakorlóiskola. Az intézmény a Tanárképző Főiskola oktatási épületében kapott helyet.

Az új gyakorlóiskola tanulóközösségét a Tanítóképző Intézet gyakorlóiskolája alsó tagozatának és a már működő Erdő sori 2. számú Gyakorlóiskola felső tagozatának egy része valamint a Tanyai Diákotthon négy felső tagozatos tanulócsoportja alkotta. A tanulócsoportok száma húsz, a nevelőtestület létszáma negyvennégy fő volt az induláskor. A tantestület – a tanulóközösség összetételéből adódóan – szintén több intézményből szerveződött.

A Felsőfokú Tanítóképző Intézet és a Főiskola fúziója eredményeképpen olyan gyakorlóiskola jött létre, amelyben a tanító és a tanár szakos hallgatók képzése egy intézményen belül történik. A nagy hagyományokkal rendelkező nyíregyházi tanítóképzés sok segítséget nyújtott a tanárképzés iskolai gyakorlatának megszervezéséhez.

A főiskola profiljának bővítésével együtt járó jelentős hallgatói létszámemelkedés miatt szükségessé vált a gyakorlóiskola bővítése. 1980-ban Nyíregyháza város támogatásával /építési telek biztosításával/ felépült egy húsz tantermes iskolaépület a város új lakótelepén, a Jósavárosban.

A zajmentes környezetben felépített intézmény biztosította a nyugodt oktatás feltételeit. Az új iskolaépület tervezésekor a sajátos gyakorlóiskolai funkciót is figyelembe vették. A hagyományos tantermek mellett tanári, hallgatói előkészítőket, elemző helyiségeket, előadókat, szertárakat, könyvtárat és olvasótermet, tornacsarnokot és egy 20 fős nyelvi laboratóriumot alakítottak ki. Az új épületben jelentősen javultak az oktatás technikai feltételei is. Az intézményt a 80-as évek színvonalának megfelelő oktatástechnikai eszközökkel /zártláncú televíziós hálózat, fekete-fehér televíziók az iskolatelevízió adásainak vételére, stúdióterem/ szerelték fel.

A nyolcvanas évek első felében jelentkező demográfiai hullám iskolánkat is elérte. A Jósavárosban megnövekedett a tanköteles korú tanulók létszáma, szükségessé vált az alsó és felső tagozatos tanulócsoportok számának növelése. 1980-ban a felső tagozat, 1983-ban pedig az alsó tagozat tanulócsoportjának száma emelkedett négy csoporttal. A tanulócsoportokat a 9. sz. és a 15. sz. Általános Iskolákból vettük át. Az iskola tanulólétszáma ezzel jelentősen megemelkedett, huszonnyolc tanulócsoportban 751 diák tanult.

A Jósaváros tanköteles tanulóinak összetétele és a főiskolai képzés igénye miatt 1982-86 között az iskolában egy korrekciós osztály is működött. A tanulói létszám növekedése és az oktatási feladatok bővülése /tagozatok, fakultáció, második idegen nyelv bevezetése/ szükségessé tette a nevelőtestület létszámának növelését is, mely 64-ről 69 főre nőtt.

Az 1993-tól indított szerkezetváltó programnak valamint az iskola jóhírének, versenyképességének köszönhetően az iskola tanulólétszáma jelentősen nőtt, 2010-re meghaladta az 1400 főt.

Nyíregyháza városával történt egyeztetés értelmében intézményünk vállalta, hogy 2016-tól csökkenti az indítható osztályok számát. A racionalizálás eredményeként 2018. szeptember 1-jén a tanulói létszám 1199 fő, a pedagógusok száma 103 fő volt.

Az iskola épületegyüttesének korszerűsítése minden időben kiemelt fontosságú. Ennek eredményeképpen 2007-ben a főépület egy 4+1 tantermes új szárnyal bővült, 2009-ben pedig új tornacsarnok került átadásra, míg 2011-ben a főépület központi része újjult meg. Az épület belső arculata, esztétikuma folyamatosan szépült, az oktatás tárgyi feltételei korszerűbbé váltak. A 2010-es évek első felében több tanteremben digitális tábla vagy projektor került felszerelésre, megújult az iskola számítógépparkja. 2018-ban pályázati forrásból modern felszerelést kapott a kémia szaktanterem, megtörtént a sportudvar felújítása, és új szigetelést és színezést kapott az intézmény északi fala. A sportudvar felújítása során a futópálya gumiborítást, a kézilabdapályák egyike gumiborítást, a másik műfüves borítást kapott.

Gyakorlóiskolánkban az általános tantervű osztályok mellett szinte már az alapítás kezdetétől működtek szakosított tantervű osztályok is. 1971-től ének-zene tagozat, majd a 70-es évek közepétől orosz nyelvi tagozat indult. 1984-ben pedig a harmadik évfolyamtól egy tanulócsoportban megkezdődött a német, mint második idegen nyelv oktatása is. Ugyanebben az évben az 1978-as tanterv alapján, 7-8. évfolyamon elméleti és gyakorlati jellegű fakultációs csoportok is működtek, melyek munkájában a tagozatos osztályok kivételével valamennyi 7-8. osztályos tanulónk részt vett.

A 80-as évek tanterv-korszerűsítési programkínálatából iskolánk a nyelvi–irodalmi–kommunikációs programot vezette be 1985. szeptember 1-jétől, felmenő rendszerben, az alsó tagozat egy tanulócsoportjában.

Intézményünk jó feltételekkel rendelkezett a művészetek iránt érdeklődő tanulók képességeinek kibontakoztatásához. 1988-ban lehetőség nyílt egy vizuális-művészeti szakosított tanterv alapján működő osztály indítására. A rajz tagozat tanulóit a város egész területéről iskoláztuk be. A kedvező feltételek, a kiemelkedő eredmények és a végzett tanulók igen jó beiskolázási aránya igazolta a művészeti tagozat létjogosultságát.

A matematikában tehetséges tanulók gondozásában is igen jó eredményeket értünk el. A 80-as évek végén a feltételek kedvező alakulása újra lehetővé tette matematika tagozatos csoportok indítását. A matematika magasabb szintű tanítása-tanulása mellett fontos szerepet kapott a tanulók versenyeztetése is. 1990-ben a Matematika Tanszék kiváló tanszékvezető tanárának, Bereznai Gyulának emlékére feladatmegoldó matematikaversenyt hirdetett iskolánk. Az azóta évente megrendezett verseny gyorsan népszerű lett a város és a megye általános iskolái és az országban működő társ gyakorlóiskolák körében.

A 80-as évek közepétől a gyors technikai fejlődés, valamint a főiskolán bevezetett számítástechnika szak szükségessé tette a számítástechnika oktatását a gyakorlóiskolában is. Az 1992-ben kialakított korszerű számítástechnikai szaktanteremben tanítványaink a matematika tagozat keretében és fakultatív formában ismerkednek a számítástechnikával.

Iskolánkban mindig fontos szerepe volt az idegen nyelvek tanításának. A 90-es évek elején jelentős változás következett be a nyelvtanításban is. Az orosz nyelv kötelező

tanítása helyett más idegen nyelvek szabad választására nyílt lehetőség. Négy idegen nyelv /angol, francia, német, orosz/ közül választhattak a tanulók. A nyelvoktatás a 3. évfolyamon kezdődött heti három, illetve a felső tagozatban heti négy, vagy két órában a csoport nyelvi szintjétől függően. 1990-ben a Francia Tanszék kezdeményezésére nálunk is megindult a korai francianyelv-tanítási program első osztálytól kezdődően két nyelvi csoportban. Ehhez a nyelvtanulási formához a Francia Intézet biztosította a nyelvkönyveket, a hanganyagot és a szemléltető anyagot. Az idegen nyelvek oktatását lehetőség szerint anyanyelvű lektorok segítik.

Az idegen anyanyelvű lektorok tanulóink oktatásán kívül részt vettek a főiskolai hallgatók felkészítésében és a tanári továbbképzésben is. 1995 szeptemberétől a választható idegen nyelvek köre tovább bővült az olasz nyelv oktatásának bevezetésével. 2015-től a korai idegennyelv-oktatás keretében az angol, német vagy francia nyelvek közül választhatnak az intézmény első évfolyamára jelentkező tanulók. Az eredményes nyelvtanulás érdekében iskolánk támogatja a külföldi kapcsolatokat kiépítését és csereutazások megszervezését.

1993 szeptemberétől a sajátos iskolai arculat kifejezéseként gyakorlóiskolánk a reformkor kiemelkedő írójának és közéleti személyiségének, Eötvös Józsefnek nevét vette fel. A névadóról készült portré – Dániel Péter alkotása – az iskola előcsarnokában található.

A 90-es évek társadalmi, gazdasági változásai az iskolákkal szemben is új elvárásokat támasztottak. Iskolánk, a gyakorlóiskolai arculat megőrzése mellett és a jól működő programok, tagozatok /korai francianyelv-oktatás, ének-zene, matematika, rajz/ megtartása mellett 1993-ban megkezdte az intézmény szerkezetének fejlesztését. A Művelődési és Köznevelési Minisztérium engedélye alapján 1993. szeptember 1-jétől a teljes általános iskolai oktatás megtartása mellett évfolyamonként egy tanulócsoportban megkezdődött a nyolcosztályos gimnázium működése, és ezzel egyidejűleg az iskola 12 évfolyamos intézménnyé alakítása. A profilbővítést a gyakorlóiskola nevelőtestületének képzettség szerinti kedvező összetétele, innovációs törekvése és a tárgyi feltételek tették lehetővé. A 2000-es évek elejétől évfolyamonként két-három osztály tanul nyolcosztályos gimnáziumi formában, illetve évekig sikeresen működik az öt évfolyamos nyelvi előkészítő gimnáziumi képzés is. Ez utóbbit végül egy emelt szintű képzési struktúra váltja fel a 2010-es években a gimnázium 9. évfolyamán.

A 90-es évek elején további jelentős tevékenységgel bővült a gyakorlóiskola oktatási programja. Az Ének-zene Tanszék oktatóinak közreműködésével 1991-ben megindult a zeneiskolai oktatás, ami egyrészt a diákok igényét elégítette ki, másrészt a népzene szakos hallgatók iskolai gyakorlatának is keretet biztosított. Tanévenként egy zeneiskolai csoport indult, melyben szolfézs és zongora, valamint népi hangszerek /citera, furulya/ tanulására nyílt lehetőség.

A tanárképzésben bevezetett új szakok /környezetvédelem, háztartástan/ szükségessé tették a gyakorlóiskolai háttér megteremtését is. 1994-ben ezért új elemmel, a környezetvédelem integrált oktatásával bővült programunk. (A környezet- és természetvédelmi gyakorlatoknak napjainkban a Harangodi Erdészeti Iskola ad helyet.) 1995-től pedig a háztartástan műveltségi terület tanítását vezettük be a felső tagozatos technika tantárgy keretein belül. A 2011. évi CXCV. törvénynek megfelelően bevezetésre került az etika, hit és erkölcstan tantárgyak oktatása.

Iskolánkban széleskörű tevékenységrendszer biztosítja a különböző képességek kibontakozását és fejlesztését. Tanítványaink évek óta sikeresen szerepelnek a városi,

megyei és az országos szaktárgyi sport- és kulturális versenyeken. Az utóbbi években kiemelkedő eredményeket értek el a különböző idegen nyelvi, kémia-, fiúturna- és matematikaversenyeken, valamint irodalmi és képzőművészeti pályázatokon.

Fontos feladatunk a tanulók tevékenységének sokoldalú és differenciált értékelése. A 90-es évek elején átdolgoztuk értékelési rendszerünket, mely átfogja az iskolai tevékenységek valamennyi területét. Elismerési formáink közül legrangosabb az Eötvös emlékérmé, mellyel a legkiemelkedőbb eredményeket elért végzős tanulóinkat jutalmazzuk.

Gyakorlóiskolánk kettős feladatából adódóan igen jelentős a tanító és tanár szakos hallgatók gyakorlati képzésében végzett tevékenység is. Intézményünkben a gyakorlati képzés teljes modellje megtalálható. Félévenként, külön beosztás szerint kerül sor az alapozó jellegű iskolai gyakorlatokra, az elméleti tárgyakhoz kapcsolódó hospitálásokra, az egyéni és csoportos tanítási gyakorlatokra, zárótanításokra.

A 90-es évek elején megkezdődött a tanárképzésben bevezetett új szakok gyakorlati képzési feltételeinek megteremtése, az iskolai gyakorlatok programjának kidolgozása. Ezek az új oktatási feladatok részben a tanítási órák tantervi programjába épülve, részben pedig fakultatív illetve szakköri foglalkozások keretében valósulnak meg.

Gyakorlóiskolánk nyitott volt, és nyitott is kíván maradni az új oktatási programok, az új és hatékonyabb módszerek iránt.

A nevelőtestület tagjai másoddiplomát nyújtó egyetemi és főiskolai képzés során készülnek fel a tanárképzésben a Nemzeti Alaptantervben és a kerettantervben bevezetendő új szakok, műveltségi területek oktatására.

Az Eötvös József Gyakorlóiskolában fennállása óta olyan értékes szellemi bázis alakult ki, amely alkalmassá tette arra, hogy a hallgatóképzésen túl, a város, a megye pedagógusainak szakmai és módszertani továbbképzésében is jelentős szerepet töltsön be. Egy innovációs folyamat eredményeként, belső kezdeményezésre 1993-ban Metódus elnevezéssel módszertani folyóiratot alapítottunk. Pedagógusaink tollából szép számmal jelentek meg országos és megyei szak- illetve módszertani folyóiratokban publikációk, s több önálló kiadványuk és könyvük is napvilágot látott az elmúlt években. 1995-ben tantestületünkben 10 pedagógus került az Országos Szakértői Névjegyzékbe. A pedagógusok előmeneteli rendszere által nyújtott lehetőségekkel élve 2018 szeptemberében az intézményben 1 kutatótanár, 11 mesterpedagógus, köztük 8 tanfelügyeleti és pedagógusminősítési szakértő volt. Az intézmény pedagógusainak 63%-a rendelkezett szakvizsgával.

Iskolánkban igen élénk a tanulók kulturális és sportélete. A kialakult hagyományok szerint e területek programjait a Diákönkormányzat és a Diáksport Egyesület (1997-től mint Diák Egyesület) szervezi és irányítja. Többéves múltra tekintenek vissza sikeres zenei hangversenyek, farsangi rendezvények, Ki mit tud vetélkedők és az Eötvös-napok eseménysorozata.

A tanórán kívüli szabadidő hasznos eltöltését segítik a fakultatív szakkörök, tanfolyamok, amelyek a tanulók igényének és érdeklődésének megfelelően szerveződnek. Igen népszerűek a számítástechnikai, matematika, az idegen nyelvi és a környezet- és természetvédelmi csoportok.

A Diákönkormányzat irányításával működik a tanulók által szerkesztett iskolarádió és az Életünk, majd később „Csokipapír” címmel megjelenő diákújság.

A tanórán kívüli sportéletet 1986 óta a Diák sport Kör, majd 1993-tól a több szakcsoporttal működő Diák sport Egyesület, illetve a Diák Egyesület szervezi. Az Egyesület fő feladata a rendszeres testmozgás lehetőségének biztosítása. 1996-ig négy sportcsoportban – úszás, természetjárás, önvédelmi sport, torna – fejleszthették erőnlétüket, állóképességüket és ügyességüket a tanulók. Jelenleg az Egyesületben, több sportágban – atlétika, labdarúgás, kosárlabda, torna, ugróasztal, falmászás, hegyi kerékpár, úszás, vízilabda, sízés, ping-pong, sakk – lehetőség nyílt a versenyszerű sportolásra is.

Nagy hagyományokra tekint vissza a turisztika és a természetjárás. A Diák Egyesület saját tulajdonú kulcsos házzal rendelkezik Boldogkőváralján, a Zempléni-hegységben, valamint sátorozásra és a vízi sportok űzésére alkalmas Tisza-parti telekkel Tiszalökön. Igen népszerűek a nyári kerékpáros vándortáborok. A kerékpártúrákon tanítványaink eljutottak Erdély, Szlovákia, Lengyelország, Finnország és Ausztria legismertebb vidékeire. Sportprogramjaink között igen kedveltek a Szlovákiába illetve Ausztriába szervezett sítáborok.

Az Eötvös József Gyakorlóiskolának fennállása alatt sikerült egyéni arculatot tükröző, sokrétű tevékenységet biztosító oktatási műhelyt létrehozni. Intézményünk a tanulók által kedvelt, a szülők által elismert, szakmai körökben elfogadott, igényes iskolává vált.

3. NEVELÉSI PROGRAM

3.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai:

ALAPELVEK	CÉLOK	CÉLÉRTÉK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
Tézisek, ténszerű megállapítások	Mozgósító erejű, célok	A célok teljesülését igazoló mutatók	Konkrét feladatok, tennivalók, amelyek elvégzésével valóra válnak a célok. Mit kell tennünk?	Azon folyamatok, eljárások, melyektől sikert várunk.	Alkalmazott módszerek, eszközök. Felsorolás.
Iskolánk nevelő – oktató munkájában a demokratizmus, a humanizmus, a egyén tisztelete, a lelkiismereti szabadság, a személyiség fejlődése, az alapvető közösségek (család, nemzet, az európai nemzetek közössége, az emberiség) együttműködésének kibontakoztatása, a népek, nemzetek, nemzetiségi, etnikai csoportok és a nemek egyenlősége, a szolidaritás és a tolerancia értékei hatják át a tanítási-tanulási folyamatokat.	Alakuljanak ki az alapvető kulcskompetenciák a tanulóknál: - anyanyelvi, - idegen nyelvi, - matematikai, - természet-tudományos, - digitális, - a hatékony önálló tanulás, - szociális és állampolgári - kezdeményező-képesség és vállalkozói komp., - esztétikai-művészeti tudatosság és kifejező-képesség Minden kompetencia-terület tartalmazza a szükséges ismeretek, képességek és attitűdök tárházát a NAT szerint	Az országos kompetencia mérések eredményei meghaladják az országos átlagot. A továbbtanulás után követése során mutatkozó pozitív eredmények	Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket)! A kulcskompetenciák NAT által meghatározott rendszerével hozzájárulunk a szükséges ismeretek, képességek és attitűdök közvetítésével a kritikusgondolkodás, a kreativitás, kezdeményező-képesség, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, a döntéshozatal és az érzelmek kezelése elsajátításához.	A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulás-szervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele. A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a tevékenység-központú tanítási gyakorlatot honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;	Az egyes kompetencia-területekre készített programcsomagok (tanulói, tanári segédletek, demonstrációs eszközök, stb.) Elérhető: www.sulinovadatbazis.hu A képesség-kibontakoztató felkészítés, integrált felkészítés, közösségfejlesztés, személyiségfejlesztés a halmozottan hátrányos helyzetű és az e körbe nem tartozó tanulók közös felkészítése
Iskolánk a fiatalokat felkészíti az önálló ismeretszerzésre és önművelésre, ennek feltétele a tanulási képességek és szilárd alapkészségek kialakítása.	A tanulás tanítása és az önálló ismeretszerzés képességének kialakítása legyen minden pedagógus kiemelt feladata!	A tanulás tanítása és az önálló ismeretszerzés képességének kialakítása minden pedagógus óratervezésében nyomon követhető.	A tanulási szokások, stílus, stratégia motiváció felmérése A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulóknak. A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyisége, hanem a kompetenciák szintjének meghatározása van jelen a tanítási órákon	A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rendszerben megvalósuló megfelelően elvégzett diagnosztikus, formatív és szummatív mérések.	A tanulásmódszertan epocha beépítése 5 – 12 évfolyam tantárgyi struktúrájába. A diagnosztikus és formatív mérések mérőeszközeinek iskolai szinten történő kiválasztása. a szummatív tesztek elkészítéséhez megyei ill. országos standardizált mérőeszközöket alkalmazása

ALAPELVEK	CÉLOK	CÉLÉRTÉK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
Az egyéni adottságokat figyelembe véve alakítjuk tanítványainkban a teljesítmény-központú beállítódást (attitűd), az önálló tanulás képességét.	Minden kolléga kiemelt hangsúlyt helyez a kreativitás fejlesztésére és a (belső) tanulási motiváció erősítésére!	Nőnek a tanulók egyéni teljesítményei.	Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.	Gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.	Egyéni fejlesztő programokkal (felzárkóztató, fejlesztő, versenyre készítő - tehetséggondozó), és a modern informatikai eszközök alkalmazásával (CD, videofilmek, SDT, könyvtár) segítjük az egyéni haladási ütem követését.
A kiváló adottságokkal és képességekkel rendelkező tanulóknak is lehetőséget teremtünk tehetségük kibontakoztatására.	A képességfejlesztés és tehetséggondozás minden tantárgy keretében legyen kiemelt szempont – mind a tanórai és tanórán kívüli foglalkoztatási formákban	Nőnek a tanulói teljesítménymutatók, versenyeredmények.	A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában.	A tanórai és tanórán kívüli tevékenységek, és eredmények, tanulmányi versenyek.	Intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok. A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszere.
Iskolánkban öt idegen nyelvet (angol, francia német, olasz, orosz,) magas színvonalon oktatunk.	Évente magasabb számú tanuló tanulja a tanított idegen nyelveket.	Az érettségizők 65%-a teljesítse a középfokú nyelvvizsga követelményeit	Az idegen nyelvek tanulása iránti igény felkeltése, felkészítés nyelvvizsgára. Az idegen nyelv tanulását, az idegen nyelvi kompetencia kialakítását az adekvát stratégiák megválasztásával és a programok / taneszközök kiválasztásával segítjük, az életkori sajátosságok és egyéni szükségletek figyelembe vételével.	Tanórai és tanórán kívüli felkészítés	A modern nyelvtanítási technikák, módszerek és eszköztár alkalmazása, SDT, internet lehetőségeinek kihasználása.
Alkotó pedagógiai klímát teremtünk az eredményes munka érdekében.	Jellemezze munkánkat egyfelől a következetes követelés és igényesség, másrészt a tanulók jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartása, a velük szemben megnyilvánuló pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem, igazságosság, segítőkészség!	A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.	Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt kialakítása.	Növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).	Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
Támogatást adunk a szociokulturális hátrányok leküzdéséhez. Szakszerű integrációs és integrált nevelési gyakorlat megvalósítására törekszünk.	A szociokulturális hátrányok ne okozzanak tanulási esélyegyenlőtlenséget!	Növekszik a HH és HHH tanulók tanulmányi eredménye, emelkednek a továbbtanulási mutatók	A rászoruló gyermekeket hatékony felzárkóztató munkával, napközi otthonos ellátással, tanuló szobai ellátással illetve igény szerint kollégiumi elhelyezéssel segítjük.	Differenciált foglalkoztatás, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terhelés. A kooperatív tanulási-tanítási technikák és módszereket alkalmazása	Felzárkóztató, differenciált csoportos foglalkozás, egyéni felzárkóztató korrepetálás.

ALAPELVEK	CÉLOK	CÉLÉRTÉK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
Az általános társadalmi modernizációt követve lépést tartunk az informatikai forradalommal. A kompetencia alapú oktatás fokozatos kiépítésével alkalmazzuk az SDT – programokat.	Minden pedagógus tanolja meg és alkalmazza a modern infokommunikációs technikákat, a számítástechnikai - informatikai eszközöket a saját tantárgya oktatása során!	A tanítási órákon az IKT technológiák alkalmazása kimutatható.	Tanórai keretben és azon kívül megtanítjuk gyermekeinknek a számítástechnika alapjait, az interaktív táblával folytatott oktatási metódust.	A fejlesztő programok alkalmazásával lehetővé tesszük minden tanulónak az egyéni tanulási utak érvényesítését.	Alsó tagozatban már megismerkednek a számítógéppel, barátkoznak játékos képességfejlesztő programokkal, a felső tagozaton és középiskolában az iskola profiljának megfelelő informatikai képzést nyújtunk.
Minden iskolai tevékenységünket - az oktatás és nevelés terén egyaránt - a gyermekek okos szeretete hatja át. „Szeretni kritika nélkül együgyűség, kritizálni szeretet nélkül becstelenség.” (Németh L.)	Következésképpen a „bátorító – megengedő” nevelői magatartást alkalmazzuk, amely pozitív szociális tükör a gyermekek számára! Személyes példával adjunk mintát a gyermekeknek az empátias személyközi kapcsolatokra!	A tanulók attitűd vizsgálatának pozitív eredménye.	Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építsük a pozitív énképét, erősítsük a belső kontrolllos beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot! Tudatosan neveljük én-erős, jó komfortérzésű fiatalokat!	A pedagógus a „megszólíthatóság” közelségében él tanítványaival, az interperszonális kapcsolatait építő jellegűek. A pozitív tartalmú „csoportnyomás” eszközeit is alkalmazza.	A pozitív motivációs eszközök, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértékelt (nem szélsőséges) alkalmazása.
A közösségek biztosítanak terepet a növendékek önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének kibontakoztatásához.	A tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját!	A tanulók neveltségi szintjének mérése pozitív eredményeket hoz.	Az elemi és politikai szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.	A kortárs kapcsolatok megerősítése, elemi állampolgári és a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus ismeretek nyújtása. A diákönkormányzat érdemi működtetése. A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátítása.	Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteltben tartása, a konfliktusok kezelésére. Gyakorlás és tréningek beiktatásával.
A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele. Ezáltal válhat a fiatal egyénileg sikeressé, és társadalmilag hasznossá.	A pozitív tartalmú társas kapcsolatok kiépítése, az egyéni életélés kultúrájának megalapozása, a természeti - társadalmi és emberi környezet felelős alakításában való aktív részvétel.	A tanulók neveltségi szintjének mérése pozitív eredményeket hoz	Az alsó és középfokú oktatásban alkalmazzuk a kerettantervi jellegű – műveltségterületeken átvivő hat programcsomagot, amely lehetőséget kínál a képességek kialakítására, valamint az attitűdök formálására	Ezek: Én és a világ Én és a másik Az én dimenziója Polgár a demokráciában Felnőtt szerepek Toleranciára nevelés	A programcsomag részét képező tanulói és tanári eszközök. Kooperatív tanulástani technikák, drámapedagógiai módszerek, demonstrációs eszközök, SDT - anyagok.

ALAPELVEK	CÉLOK	CÉLÉRTÉK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
A SZÉK kompetenciák fejlesztését valamennyi tantárgy és műveltség-terület kitüntetett kötelességének tekinti	Tudatosan tervezze és valósítsa meg minden pedagógus tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon a szociális, életviteli és környezeti /SZÉK/ kompetenciák fejlesztését!	A tanulók neveltségi szintjének mérése pozitív eredményeket hoz	A programok tartalmát beépíteni a különböző tantárgyak, illetve műveltségterületek tananyagába, a tanári tanmenetekbe, a tanórák anyagába.	Összehangoljuk a tantárgyi, a műveltség-területi (ember és természet, ember és társadalom, földünk és környezetünk, művészetek), valamint az osztályfőnöki és modulok (ember-és társadalom-ismeret, etika; egészségtan; hon-és népismeret modulprogramok tematikáját.	Az életkori sajátosságoknak megfelelő aktivizáló kooperatív módszerekkel dolgozunk. /Lásd: a Nyíregyházi tantervcsalád osztályfőnöki kerettantervét!//
A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztését az „Ember és társadalom” műveltségi blokk mindhárom aspektusa szolgálja: a történelem, az emberismeret és a társadalomismeret (jelenismeret); Az „Ember a természetben” műveltségi blokk ismeretanyaga az ember és természeti környezete viszonyát megalapozza.	Az emberismeret az etika, az antropológia és a pszichológia alapfogalmainak, értelmezési kereteinek bemutatásával járuljon hozzá a tanulók önismeretének elmélyítéséhez! Nyújtson betekintést az embert másokhoz és önmagához, a társadalomhoz és a természethez fűző szellemi kapcsolatok világába! Tanuljanak meg a fiatalok globálisan gondolkodni és lokálisan felelősséggel cselekedni!	A tanulók neveltségi szintjének mérése pozitív eredményeket hoz. A tanulók attitűd vizsgálatának pozitív eredménye.	Kiemelt feladatunk: a személyiség és az emberi jogok tiszteltetése nevelés, a nemzeti identitás, a történelmi és állampolgári tudat erősítése, a szociális érzékenység, az életkornak megfelelő társadalmi problémák iránti nyitottság, a környezetért érzett felelősség, más kultúrák megismerése és elfogadása, a humánus, értékeket védő magatartás, valamint a demokratikus intézményrendszer használatához, az egyenlő bánásmóddal és esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismeretek és képességek fejlesztése.	Az egyes tanulókat és csoportjaikat aktivizáló módszerekkel (kooperatív tanulási technikák) alkotó folyamatokat kezdeményez a pedagógus. Az iskolaotthonos nevelés és oktatás - a nem szakrendszerű oktatásra alapozva - egységes keretbe foglalja a tanulók egyéni képességéhez igazodó fejlesztés teljes folyamatát, biztosítva a tanulóknak a pihenés, a kikapcsolódás, a szórakozás és a testmozgás lehetőségét;	A programcsomagok elemei, modulok, epochák. A Nyíregyházi tantervcsalád módszertani ajánlásai.
Pozitív életfilozófiát közvetítünk, megalapozzuk a konstruktív életvezetés és egészséges életmód készségét. Kiépítjük a jóléti modell alapelemeit: 1./egészség-centrikusság 2./alkotás-centrikusság 3./minőség-centrikusság 4./kultúra-centrikusság	A kommunikációs - és viselkedéskultúra elsajátításával alakuljon ki tanítványainkban a tárgyi és személyes világukban való eligazodás képessége! Tudják helyesen megítélni az emberi kapcsolatok jelentőségét és minőségét!	A tanulók neveltségi szintjének mérése pozitív eredményeket hoz. A tanulók attitűd vizsgálatának pozitív eredménye.	Tudatosítjuk a gyermekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető erkölcsi értékeket, erősítjük a pozitív szokásokat és a humánus magatartásmintákat. Választási /döntési helyzetekben felelősen cselekedni.	A környezettudatos magatartást, a pozitív életvezetési és kulturált társas kapcsolati formák elsajátítását lehetővé tevő játékoktól a drámapedagógiai eszközökön át a valós élet problémáinak kezeléséhez mintákat adó szituációk megélésével segítjük a SZÉK kompetenciák fejlődését.	Gazdag tevékenység-repertoár kialakításával gyakorló terepet biztosítunk az életszerű tapasztalatok megszerzéséhez. /Lásd: a Nyíregyházi tantervcsalád Ember-és társadalomismeret, etika modul módszertani ajánlását!//

ALAPELVEK	CÉLOK	CÉLÉRTÉK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
Reális önismeret és életszemlélet-formálással segítjük a továbbtanulási / pályaválasztási döntések kialakítását, a tudatos életpálya-építést, az egyéni karrierprogramok megvalósítását.	Alakuljanak ki a pozitív énkép és reális önfejlesztő stratégiák minden tanulóban. A tanuló legyen képes énképébe, önreflexióiba integrálni az elsajátított tudást, készségeket, a tanulást segítő beállítódásokat (attitűdök), motívumokat	Önismereti tesztek eredményei. Sikeres, után követett pályaválasztás	A pedagógusok sajátítsák el és adekvát módon alkalmazzák a tanuló-megismerési eljárásokat és módszereket! Alakítsuk ki tanítványainkban az önmegismerés és önkontroll; az önmagukért vállalt felelősség, az önállóság; az önfejlesztés igényét és képességét!	A tanuló-megismerési technikák és eljárások elsajátítása és szükség szerinti alkalmazása az iskola belső mérési - ellenőrzési-minőségbiztosítási rendszerének megfelelően.	Vizsgálati módszerek, tesztek rendszerbe állítása, a tapasztalatok fejlesztő hatású visszacsatolása. Az eljárások alkalmazásához szükséges professzionális tudás megszerzése.
A tudományok komplex rendszerének tartalma jelenik meg a SZÉK kompetencterületben (biológia, genetika, etológia, filozófia, etika, szociológia, kulturális antropológia, földrajz, pszichológia, pedagógia, társadalomismeret, művészettörténet/felnőtt-ábrázolás, filmművészet, nyelvek, kultúrák)	Ezen ismeretek integrációjának és szintézisének megteremtése a célunk az 1-6. és 7-12. évfolyamokon.	A tudományok komplex értelmezésében történő mérések pozitív mutatói	Az összefüggések és kölcsönös determinációk felismertetése, a felelős és kritikus gondolkodás fejlesztése, a döntési képesség és cselekvési készenlét kialakítása.	Életből vett minták vizsgálata, variációs lehetőségek kidolgozása, a SZÉK programcsomag elemeinek alkalmazása.	Szituációelemzés, alternatív megoldási stratégiák kidolgozása, ítéletek alkotása és vállalása.
A testi, szellemi és lelki fejlődés harmóniájának integrációja a személyiségben.	Alakuljanak ki a munkavállaláshoz szükséges kompetenciák: rugalmasság, kreativitás, önállóság, döntéshozatal, cselekvőképesség, magabiztosság, kritikus szemlélet, felelősségtudat,	Sikeres, után követett pályaválasztás Önismereti tesztek eredményei.	Az egyéni munkakultúra kialakítása, a köteleességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése.	Emberléptékű következetes követelés. Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.	Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése. A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
A NAT valamennyi műveltségi területe szolgálja a kulcskompetenciák fejlesztését: - a magyar nyelv és irodalom; - az élő idegen nyelv; - a matematika; - az ember és társadalom; - ember a természetben; - földünk – környezetünk; - a művészetek; - az informatika; - az életviteli és gyakorlati ismeretek; - a testnevelés és sport;	Cél: Az emberi élet harmóniájának megtalálása, a boldogságélmény megélése, a konstruktív életvezetés az egyén hasznára és a társadalom javára. Sokoldalú kompetenciákkal bíró ifjúság nevelése, akik a felnőtt életben megtalálják helyüket és boldogulásukat.	A tanulók neveltségi szintjének mérése pozitív eredményeket hoz. A tanulók attitűd vizsgálatának pozitív eredménye. Sikeres, után követett pályaválasztás Önismereti tesztek eredményei.	Kiemelt fejlesztési feladataink: - énkép, önismeret, - hon-és népismeret, - európai azonosságtudat - egyetemes kultúra, - aktív állampolgárságra, - - demokráciára nevelés, - gazdasági nevelés, - környezettudatosságra nevelés, - a tanulás tanítása, - testi és lelki egészség, - felkészülés a felnőtt szerepekre	A sokoldalú módszertani kultúrtság és változatos eljárások gazdag tárházából minden fejlesztő hatású adekvát eljárás alkalmazható. A pedagógus munkája a professzionális mesterségből, ezáltal válik alkotó művészetté.	A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszereket és eszközöket; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformákkal.

ALAPELVEK	CÉLOK	CÉLÉRTÉK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
A kompetencia központú matematikatanítás alapja a matematika-specifikus készségek, képességek, motívumok és attitűdök fejlesztése.	A mindennapi pedagógiai munkánk fejlesztő jellegű legyen!	Mérőlapok, feladatlapok, matematika országos kompetencia mérés növekvő eredményei	Az egyéni fejlesztési szint felmérése, személyre szabott tanulási módszerek keresése	Egyénre szabott fejlesztési módok kidolgozása, differenciálás.	Mérőlapok, feladatlapok, differenciált feladatok a gyorsan, az átlagosan, a lassan haladó tanulók számára.
A mennyiségi oktatás helyett a minőségi oktatás előtérbe helyezése a matematika órakon.	Biztosítsuk az alkalmazható tudást minden tanuló számára!	Növekszik a differenciálás, a kooperatív technikák, a projektek alkalmazásának száma a nevelő – oktató munkában	Szakmai és módszertani megújulás a már jól bevált hagyományos módszerek mellett.	A hatékony tanulási technikák megismertetése a nevelőkkel.	Differenciálás Kooperatív technikák Projektek
A releváns tudás kialakítása a matematikai-logikai, az idegen nyelvi kompetencia területén.	Juttassuk el a tanulókat a realisztikus, azaz a mindennapi életben előforduló szituációkban való alkalmazás képességéhez!	Az idegen nyelvi és a matematikai kompetencia mérés eredményeinek emelkedése. Projektnapok eredményei.	Szelektálni kell a tantárgyi tartalmak között azon témakörök hangsúlyosabb megjelenítésével, amelyek jobban elősegítik a megszerzett tudás alkalmazását és továbbfejlesztését, a készség és képességfejlesztést.	A kompetencia alapú idegen nyelvi és matematika oktatás bevezetése. Projektnapok szervezése.	A gyakorlati életből vett problémák, feladatok megoldása. Az idegen nyelv funkcionális elsajátítása.
A hatékony matematikatanulás érdekében megfelelő tanulási környezet kialakítása.	A tanulási környezet indíttson aktív, konstruktív elsajátítási folyamatokat a tanulóknak!	A matematikai kompetencia mérés eredményeinek emelkedése.	Egyensúlyt kell találni az egyéni tanulás, a felfedeztetés, a problémamegoldás, a szervezett oktatás és irányítás között.	Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.	Szituációs játékok Gyakorlati életből vett problémák megoldása. Viták indítványozása
A nyelvtudás nem a műveltség része csupán, hanem a mindennapi élet szerves része: - munkahelyhez segít - az információáramlást biztosítja - bekapcsolódást enged a nemzetközi gazdasági, kulturális életbe	Használható nyelvtudás megszerzése, amely biztosítja, hogy a nyelv segítségével a tanuló a való életben cselekedni, tevékenykedni tudjon.	Egyre több tanuló tesz az általános iskola befejezéséig alapfokú, a középiskolások pedig képességeik függvényében közép-és felsőfokú nyelvvizsgát.	A tanulók idegen nyelv –használati képességének fejlesztése: - a beszéd - az írásbeli szövegalkotás - a szövegértés fejlesztése.	Az információcsere érdekében a tanuló interakcióban, interjúban vesz részt. Egyszerű közlések lényegét megérti, szövegek lényegi tartalmát kiszűri. Nyomtatványokat ki tud tölteni, üzeneteket képes küldeni írott formában.	Nyomtatott és hallott szövegek feldolgozása. - magazinok - interjúk - tévéműsorok - filmrészletek - történetek, mesék - levelek - szerepjátékok
Kiemelten fontos a produktív nyelvi tevékenységek fejlesztése, ezeken belül a szóbeliség prioritást élvez.	A beszédfejlesztés fő céljai: - interakció - összefüggő beszéd	Egyre több tanuló tesz az általános iskola befejezéséig alapfokú, a középiskolások pedig képességeik függvényében közép-és felsőfokú nyelvvizsgát.	A tanuló az alapvető szükségleteinek kielégítése céljából egyszerű közléseket tud tenni, felszólítani, kérni, utasításokat adni. Személyekről, tárgyakról, helyekről egyszerű közléseket tud tenni.	Betanult szerepeket el tud játszani. Csoportos páros felkészülés után interakcióban vesz részt Felkészülés után ismerős, személyes témában informál..	A párban és csoportban dolgozzák fel az adott témákat, szituációkat.

ALAPELVEK	CÉLOK	CÉLÉRTÉK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
Az írásbeli szövegalkotás fejlesztése is alapvetően fontos a mai modern világunkban	Növekedjen a tanuló kreatív íráskészsége, ezzel képes lesz meglévő ismereteit ötletesen, újszerűen, szokatlan funkcióban használni.	Szövegértés eszköztudás kompetencia mérés eredményeinek országos átlag feletti teljesítése	Tudjon írni: - üzeneteket - feljegyzéseket - életrajzot - magánlevelet - egyszerű történeteket	Ajánlott nyelvi tevékenységek: - vázlatkészítés - életrajz írása - élménybeszámoló - üzenet - feljegyzés írása - történet tömörítése	Minták, vázlatok, produktumok elemzése, alkotása. Gyakorlás
A szövegértés a beszédértés és az olvasás kompetenciáját foglalja magában.	A cél, hogy a tanuló fő vonalaiban képes legyen megérteni a köznyelvi beszédet, a legfontosabb információkat ki tudja szűrni, tudjon követni részletesebb instrukciókat. Továbbá, hogy megértse a közlésekben kifejezett érzelmeket.	Szövegértés eszköztudás kompetencia mérés eredményeinek országos átlag feletti teljesítése	A legfontosabb feladat, hogy a hétköznapi témákról szóló szövegeket megértse a tanuló. Hosszabb szövegeket hallva, olvasva a kívánt információt megtalálja, megértse.	Mindenféle szövegtípus hallgatása és olvasása a megfelelő nyelvi szinthez igazodva. - hírműsor - filmrészlet - interjú - történetek, mesék, - versek	Autentikus olvasott és hallható anyagok.
A projektmunka minél szélesebb körű bevezetése és alkalmazása a tanulók nyelvi készségeit integrálja és fejleszti az általános tanulási képességeket. Tervezés, információszerezés, kooperatív tanulás.	A projektmunka során a tanulók átélhető, valós élményeket szerezzenek, tevékenységüket önmaguk irányítsák, a csoportban való együttműködést a kommunikatív nyelvhasználatot erősítsék.	Növekszik a projektek alkalmazásának száma a nevelő – oktató munkában.	A tanulók képesek: - egy adott modellt követve saját szöveget alkotni - saját munkájukat bemutatni - követni tudja a projektkészítés lépéseit - megérti a projekt forrásaként használt szöveg üzenetét és a fő információt	Szabad interakció: - feladatfelmérés - tervezés - követés - értékelés - megvitatás	Különböző anyag és eszközhasználat, minél szélesebb választékban.
A nyelvórákon lehetőség nyílik az általános kompetenciák és a kommunikatív nyelvi kompetencia integrált fejlesztésére.	A cél, hogy növekedjen a tanuló - kreativitása - önismerete, önbecsülése - váljon autonóm személyiséggé - egyen képes együttműködésre - fejlődjenek interkulturális kompetenciái	Önismereti tesztek eredményei. A tanulók neveltségi szintjének mérése pozitív eredményeket hoz. A tanulók attitűd vizsgálatának pozitív eredménye.	Fontos arra felkészítenünk a gyermekeket, hogy legyenek képesek érdeklődően, empátiával, segítő szándékkal fordulni más népek képviselői felé. Az emberi élethelyzetek sokfélesége és az alapvető emberi azonosságok eltörölnek országhatárokat.	Az interkulturális tudatosság kialakítása. Ehhez ismernie kell a saját és más kultúrák különbözőségét, a kisebbségi kultúrákat és tudjon összevetéseket készíteni azáltal, hogy önmagát egy nagyobb kultúra részének tekinti.	Az adott nemzet életét bemutató autentikus anyagok, azok sokszínű feldolgozása.
A gyakorlati képzés során a hallgató lehetőséget kap az iskola mindennapi életének, szerkezeti felépítésének, alapidokumentumainak megismerésére, a pedagógiai gyakorlat elsajátítására.	A-egyetemi hallgatók olyan ismeretekre és képességekre tegyenek szert, amely alkalmassá teszi a tanító és tanárjelölteket a közoktatás kezdő és haladó szakaszában történő munkavégzésre.	A gyakorlati képzés követelményeinek jó szintű teljesítése. A hallgatói attitűd vizsgálatának pozitív eredménye.	A hallgatók felkészítése arra, hogy legyenek jártasak tanmenetet, óra és foglalkozástervek és az ehhez kapcsolódó szemléltetőeszközök készítésében, kiválasztásában. Ismerjék a különböző óratípusok felépítését, óravetési technikákat.	Előkészítő, értékelő órák, tanítási gyakorlatok biztosításával a hallgatói felelősségtudat kialakítása. Élethelyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.	Különböző anyag és eszközhasználat, minél szélesebb választékban. A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott gyermekcsoportban és adott tanítási órákon helyénvaló módszereket és eszközöket; hatékony munkaformákkal.

3.2 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka alapelvei

Nevelő munkánk során a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében az alábbi alapelveket tartjuk szem előtt:

Alapelvünk:

- Iskolánk pedagógiai hitvallásából következően **valamennyi gyermek és hozzátartozója** –bőrszíntől, nemtől, vallástól, nemzeti, etnikai hovatartozástól, politikai vagy más véleményétől, nemzetiségi, etnikai vagy társadalmi származástól, vagyoni és jövedelmi helyzetétől, korától, cselekvőképességének hiányától vagy korlátozottságától, születési vagy egyéb helyzetétől függetlenül – **egyenlő**.
- **Alapvető jelentőséget tulajdonítunk a kulcskompetenciák kialakításának, az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumok és tanulási képességek kiművelésének.**
- A tanulókat az iskolának fel kell készítenie az önálló ismeretszerzésre és önművelésre. Ennek feltétele **a tanulási képességek és szilárd alapképességek** kialakítása.
- A tanítás –tanulás folyamatában minden támogatást megadunk az élethosszig tartó tanulás alapjainak elsajátításához, valamint a folyamatot megkönnyítő képességeket, készségeket és kompetenciákat: a szövegértési – szövegalkotási, matematikai – logikai, szociális, életviteli és környezeti, az életpálya-építési, idegen nyelvi, valamint az infokommunikációs technológiákat.
- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a tevékenység-központú tanítási gyakorlat kiemelt helyet foglal el mindennapi életünkben, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére.
- Az iskolában a nevelés két alapvető tényezője: a pedagógus és a növendék egyenrangú félként vegyen részt a folyamatban, közöttük legyen aktív kölcsönhatás.
- Érvényesüljön a pedagógiai légkör kialakításában a nevelő vezető, irányító, kezdeményező szerepe a tanulók aktivitásának kibontakoztatásában, tevékenységük megszervezésében, személyiségük fejlesztésében.
- A kompetencia alapú oktatás során az ismereteket – készségeket és attitűdöket kölcsönhatásban fejlesztjük.
- A közösségek biztosítsanak terepet a tanulók önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének kibontakoztatásához.
- Az iskolában minden tanulónak esélyt kell kapnia **szociokulturális hátrányainak** leküzdésére, ezért az egyéni szükségletek szerint megfelelő feltételeket nyújtunk a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez.
- A **kiemelkedő képességű tanulóknak** lehetőséget kell kapniuk **tehetségük kibontakoztatására**.
- Az emberi szuverenitás magában foglalja a tárgyi és személyes világunkban való eligazodás képességét. Ehhez **fejlett kommunikációs képességekre és viselkedéskultúrára** van szükség. Ez mind a társadalmi beilleszkedésnek, mind az egyén boldogulásának egyik alapvető feltétele.

- A világban való eligazodás feltételezi legalább egy **idegen nyelv elsajátítását**. Az iskolának ezen a területen is gazdag kínálatot kell nyújtania.
- **Együttműködésünk** a ránk bízott gyermekekkel és hozzátartozóival **a kölcsönös bizalom és a jogszerűség elvei** alapján, a gyermek a tanuló érdekében **történik**.
- **Megalapozzuk a konstruktív életvezetést, az egyéni életpálya-építést és egészséges életmód készségét.**
- **Reális önismeret és életszemlélet kialakításával segítjük a megfelelő továbbtanulási irányt illetve pályát kiválasztását.**
- Az általános társadalmi modernizáció és az életmód átalakulása megkívánja **a lépéstartást a folyamatosan fejlődő informatikai környezettel.**
- A megfelelő **továbbtanulási irányt illetve pályát kiválasztása** reális önismeret és életszemlélet kialakítását feltételezi.
- A harmonikus személyiségfejlődés a **testi és lelki egészséget** egyaránt magában foglalja.
- Alapvető értéknek tekintjük a szűkebb és tágabb **hazához való kötődés** érzését, **környezetünk megismerésének és megóvásának** igényét.
- A gyakorlóiskola a házirendben, valamint a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott rend keretében biztosítja a tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvétel lehetőségét.
- A gyakorlóiskola támogatja és biztosítja a szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei közötti kapcsolattartást, melynek részletes szabályait a házirend, valamint a szervezeti és működési szabályzat tartalmazza.

3.3 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai céljai és feladatai

Pedagógiai tevékenységünk célja mindazoknak az intellektuális és emberi – erkölcsi értékeknek a kialakítása tanítványainkban, melyek birtokában úgy tudják egyéni boldogságukat, boldogulásukat megteremteni, hogy az egyben a szűkebb és tágabb közösségük javát is szolgálja. Tanító és tanárjelöltek felkészítésében résztvevő intézményként fontos feladatunk, hogy az itt gyakorló pedagógusjelölteknek is lehetőséget adjunk arra, hogy megismerjék, megtapasztalják azokat a módszereket, eszközöket, programokat, amelyeket a mindennapi tanítási gyakorlatuk során sikeresen tudnak majd alkalmazni.

Céljaink és feladataink a nevelés-oktatás első szakaszára (1 – 6. évfolyam):

- az iskolába lépő kisgyermekben **a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottság fejlesztése**;
- az óvoda játékközpontú tevékenységeiből **az iskolai tanulás tevékenységeibe való zökkenőmentes átvezetés**;
- **a tanulói fogékonyság fejlesztése** a saját környezet, a természet, a társas kapcsolatok, valamint **a társadalom értékei iránt**;
- életkorának megfelelő szinten **ismerje és tisztelje környezete hagyományait**
- **adjunk teret diákjaink gyermekjáték- és mozgás iránti vágyának**;
- a gyermek természetes **fejlődésének, érésének segítése**;
- **a konstruktív magatartásformák, szokások erősítése.**

- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában **elemi ismeretek közvetítése, az alapvető képességek, megalapozása és az alapkészségek fejlesztése**
- **a tanulók társas kapcsolatait hasza át az egymás iránti tisztelet**, fogadják el a szabályokat és megállapodásokat, alkalmazzák a kulturált együttélés normáit, **tudjanak együttműködni másokkal**;
- **szeressék és óvják** természeti **környezetüket**;
- az **olvasás iránti kedv** felkeltése, fenntartása;
- a pedagógiai munka középpontjában **a személyre szóló fejlesztés** kiemelt feladatunk,
- **a tanítás** nem más, mint **a tanulók tanulásának szervezése**: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése, ezért, a tanulásszervezés meghatározó szempontja **a tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatása**,
- **a tanuláshoz való pozitív viszony** (attitűd) megalapozása;
- a tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített **motivációval** fejlesszük a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és ez mozdítsa elő érzelmvilágának gazdagodását;
- **a tanulási szokások és módszerek** megalapozása
- **az egyéni képességek** kibontakozásának támogatása
- az oktatási folyamatban **alkalmazzuk az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit**, formáit;
- **a tanulásszervezésben egyik fő elvünk és teendőnk** a tanulókhöz optimálisan alkalmazkodó **differentiálás** a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben;
- törődünk azoknak **a hátrányoknak a csökkentésével**, amelyek a gyermekek szociális- kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak;
- tudatosítjuk a gyermekekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket;

Céljaink és feladataink a nevelés-oktatás második szakaszára (7 – 12. évfolyam):

- folytatjuk az első szakasz nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek fejlesztését
- figyelembe vesszük, hogy 12 – 14 éves kortól (serdülőkor kezdete) a tanulók ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi és az elemző gondolkodás;
- **alapvető feladatunk az alapkészségek további kimunkálása** (írás, értő olvasás, számolás, beszéd) **és differentiált fejlesztése**;
- a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyerekeket - érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően **készítjük fel a továbbtanulásra**;
- a tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítjük fel a társadalomba való majdani beilleszkedésre;
- megalapozzuk a felkészülést a jogok és köteleességek törvényes gyakorlására;
- magas színvonalú és sokrétű ismeretátadással **fejlesztjük a tanulók önálló problémamegoldó képességét, készségét és a kreativitását**;
- a tanítási – tanulási folyamat **strukturált tudást közvetítsen**: az ismeretek megszerzésének, a megértés, az alkalmazás és magasabb műveleti szintű alkalmazás képességének kialakításával;

- tudatosítjuk a gyermekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető erkölcsi **értékeket**, erősítjük a **humánus magatartásmintákat, pozitív szokásokat**, és a gyermek **jellemét** formálva szolgáljuk a személyiség kiteljesedését;
- segítjük diákjainkat abban a folyamatban, amelyben **művelt emberré, szabad és gazdag személyiséggé, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberekké válhassanak**;
- **elégedett, magabiztos, optimista és felelősséget vállaló** embereket akarunk nevelni;
- az emberismeret az etika, az antropológia és a pszichológia alapfogalmainak, értelmezési kereteinek bemutatásával segítjük a **tanulók önismeretének elmélyítését**,
- a **személyiségfejlesztés céljait szolgálja** a tevékenységre nevelés (tanulás, munka, közéleti- és szabadidős tevékenységek), és a képességek fejlesztése (értelmi, érzelmi, akarati és testi, a nyelvi-kommunikációs, a matematikai, a természettudományos; a történeti, társadalmi, politikai, az esztétikai, a szomatikus és a technikai nevelés területei)
- fejlesztjük a tanulóknál azokat a képességeket, készségeket, amelyek a **környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolathoz** szükségesek;
- a tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során **fejlesztjük a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját**;
- a nevelési folyamat gyakorlati módon igazolja a **megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékét**;
- jellemezze munkánkat egyfelől a **következetes követelés és igényesség**, másrészt a tanulók jogainak, **emberi méltóságának tiszteletben tartása**, a velük szemben megnyilvánuló pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem, igazságosság;
- a gyermekekben alakuljon ki a reális önértékelés képessége, a **teljesítmény- és sikerorientált beállítódás**, az egészséges önbizalom és a kockázatvállalás bátorsága;
- a „**tanulás tanulása**” és az **önálló ismeretszerzés** képességének kialakítása minden gyermek számára elérhetővé váljon,
- az **informatika alkalmazása** és az **idegen nyelvek tanulása** iránti igény fejlesztése is járuljon hozzá az alpműveltség kialakításához;
- fejlesztjük az **egyéni életélés kultúráját, a konstruktív életvezetés képességét**;
- ismerje és alkalmazza a **közösségi együttélés pozitív magatartásformáit**;
- legyen képes az **asszertív (egészségesen önérvényesítő) viselkedésre**, ugyanakkor **tanúsítson önuralmat, toleranciát másokkal szemben**;
- **személyiségében legyen**: humánus, erkölcsös, fegyelmezett, kötelességtudó, nyitott, kreatív;
- alakítsa ki a saját hatékony **tanulási stratégiáját**, célszerűen alkalmazza a **tanulási módszereket**;
- **vállalja identitását**, a nemzeti, a nemzetiségi azonosságtudatot, képviselje az egymás mellett élő különböző kultúrák iránti igényt.
- erősítse az **Európához való tartozás tudatát**, és egyetemes értelemben is késztesse más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére.

3.4 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai eljárásai

- **mintákat adunk az ismeretszerzéshez, feladat- és problémamegoldáshoz,** megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- az ismeretek elsajátításának folyamatában az **induktív és deduktív út konstruktív alkalmazásával** törekszünk a konvergens és divergens gondolkodás képességének fejlesztésére;
- a **mozgásigény kielégítésével,** a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a **koncentráció és a relaxáció képességét** alapozzuk meg;
- az egészséges életvitel kialakításához **az egészségtan modul** gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a **drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával** kívánjuk megvalósítani;
- az **önismeret** alakításával, a **fejlesztő értékelés és önértékelés** képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban való viselkedésben kívánunk a segítségükre lenni;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempontok: **az életkori jellemzők figyelembevétele;** az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- a **napközi otthonos nevelés és oktatás** - a nem szakrendszerű oktatásra alapozva - **egységes keretbe foglalja a tanulók egyéni képességéhez igazodó fejlesztés teljes folyamatát,** biztosítva a tanulóknak a pihenés, a kikapcsolódás, a szórakozás és a testmozgás lehetőségét;
- a **képesség-kibontakoztató felkészítés megszervezhető integrált felkészítésként is,** ha a közösségfejlesztés és a személyiségfejlesztés a halmozottan hátrányos helyzetű és az e körbe nem tartozó tanulók közös felkészítése keretében valósul meg;
- a **kreativitás fejlesztése;** az **írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés;** a **tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése,** személyre szóló, **fejlesztő értékelésük;**
- a személyiség **erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával;** helyes **magatartásformák megismertetésével** és gyakoroltatásával járunk hozzá személyiségük fejlesztéséhez.
- a **kortárs kapcsolatok** megerősítésével; elemi állampolgári és a mindennapi életvitellel összefüggő **praktikus ismeretek** nyújtásával segítjük őket a társadalomban való eligazodásuk érdekében;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat **és az alapvető képességek, készségek elsajátításával;** a **mentális képességek** célirányos fejlesztésével; **az önálló tanulás és az önművelés alapozásával** önállóságra neveljük őket;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő **kooperatív - interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;**
- növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték stb.). az iskola épít a tanulók kíváncsiságára és a rendszerezett ismeretek iránti igényükre;
- az érzelem, az értelem és a cselekvés összefüggésének tudatosításával; az erkölcsi **meggyőződés és az erkölcsi cselekvés** kívánatos összhangjának felismertetésével; az állampolgári ismeretek gyakorlati értelmezésével, a

mindennapi életvitellel összefüggő praktikus tudás nyújtásával a **szocializációs folyamatokat segíti** elő;

- a tanulók megszerzett tudásukat **valóságos feladatok, problémák megoldásában, konfliktusok kezelésében** is alkalmazzák, döntésképeségüket szervezett gyakorlatokban és spontán élethelyzetekben is érvényesítik;
- az iskolában folyó nevelő – oktató munka mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerében meghatározott rend szerint **funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket**;
- **alkalmazzuk a tanuló-megismerési technikákat, módszereket és eszközöket**;
- **az elemi szocializáció eredményeire építve beavatjuk tanulóinkat a politikai szocializáció folyamatába.**

3.5 Az alapvető nevelési-oktatási feladatainkon túlmutató tevékenységi területek

3.5.1 A személyiségfejlesztéssel és a közösségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Személyiségfejlesztés

- A tanulók teljes személyiségének fejlesztése, autonómiájának kibontakoztatása
- Egyéni bánásmód érvényesítése, az egyéni szükségletekre épülő és a tanulók egyéni igényeinek megfelelő stratégiák alkalmazása
- A hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő nevelése
- A nevelés és oktatás egységére épülő pedagógiai tevékenység, mely teret biztosít a munkának, tanulásnak, játéknak
- A tanulók önismeretének, együttműködési készségének fejlesztése
- Hozzájárulás életmódjuk, szokásaik, az értékekhez való pozitív viszonyuk kialakításához, megszilárdításához

A közösségfejlesztés területei

- Iskola-előkészítő programok („Csip - csirip” tábor az első osztályosok számára, Verébtábor a kilencedik osztályosok számára.)
- Osztályfőnöki órák 5-12. évfolyamon
- Erdei iskolai programok
- Kirándulások, túrák, családi napok
- Szalagavató, verébavatók, osztályok vetélkedője, farsangi rendezvények korosztályonként, karácsonyi műsorok és hangverseny az iskolában
- Sínház-, és operalátogatások
- Nemzeti összetartozás – Határtalanul! program és témanap megvalósítása keretében
- DÖK (lásd SZMSZ 19.3-as fejezete)
- tanítási óra, az oktatásszervezés területe, ahol a tanítás-tanulási folyamat egészében érvényesül a közösségfejlesztés, pl. kooperatív technikák alkalmazásával

3.5.2 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok és osztályfőnökök feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok helyi, intézményi feladatai:

A pedagógus legfontosabb feladata a tanuló személyiségének, képességeinek, tárgyi tudásának folyamatos fejlesztése, tanítványainak az érettségi vizsgára való sikeres felkészítése.

Főbb tevékenységek összefoglalása:

- megtartja a tanítási órákat,
- feladata az intézmény és a munkaközösség munkatervében rögzített szakmai és pedagógiai feladatok előkészítése és végrehajtása,
- legalább 10 perccel a munkaidő, ügyeleti idő, illetve tanítási órája kezdete előtt köteles a munkahelyén tartózkodni,
- a tanítási órára való érkezéskor figyelmet fordít a tanterem állapotára, ha az osztály elhagyja a tantermet, akkor ellenőrizve az állapotokat utolsóként távozik,
- a zárt termeket, szaktantermeket az óra elején nyitja, az óra végén zárja,
- a megtartott tanóra hetében bejegyzzi a digitális naplót, nyilvántartja az óráról hiányzó vagy késő tanulókat,
- összeállítja, megírja és lehetőleg két héten belül kijavítja a szükséges iskolai dolgozatokat; a témazáró dolgozat időpontjáról az osztályt (csoportot) legalább egy héttel a kijelölt időpont előtt tájékoztatja,
- a tanulóknak adott osztályzatokat szóbeli értékeléskor azonnal, írásbeli dolgozatnál a kijavítást követő órán ismerteti a tanulókkal,
- az osztályzatokat folyamatosan bejegyzzi a digitális naplóba,
- tanítványai számára az osztályzatokon kívül visszajelzéseket ad előrehaladásuk mértékéről, az eredményesebb tanulás érdekében elvégzendő feladatokról,
- javaslatot tesz az iskolai munkaterv szakterületét érintő pedagógiai, szervezési, stb. feladataira,
- részt vesz a tantestület értekezletein, megbeszélésein, a konferenciákon, a szakmai munkaközösség megbeszélésein és értekezletein,
- évente négy alkalommal fogadóórát tart az igazgató által kijelölt időpontban,
- a helyi tanterv alapján tanmenetet készít, szaktanári tevékenységét ennek alapján szervezi meg,
- megszervezi a szükséges szemléltető eszközök, tanítási segédanyagok órai használatát,
- az igazgató beosztása szerint részt vesz az érettségi, felvételi, javító, osztályozó és különbözeti vizsgákon, iskolai méréseken,
- helyettesítés esetén szakszerű órát tart, ha legalább egy nappal a tanóra megtartása előtt bízták meg a feladattal,

- egy órát meghaladó hiányzása esetén feljegyzést készít a helyettesítők számára az osztályokban elvégzendő tananyagról, várhatóan egy hetet meghaladó hiányzása előtt tanmeneteit – a szakszerű helyettesítés megszervezése érdekében – az igazgatóhoz, illetve annak helyetteséhez eljuttatja,
- rendkívüli esemény bekövetkezésekor (bombariadó, tűzriadó stb.) közreműködik az épület kiürítésében, menti az általa használt legfontosabb dokumentumokat,
- felelősséggel tartozik a szakmai munkához szükséges szemléltető eszközök, könyvek, stb. rendeltetésszerű használatának biztosításáért,
- előkészíti, lebonyolítja és értékeli az iskolai házi tanulmányi versenyeket,
- folyamatosan végzi a tanítványai felzárkóztatásával, korrepetálásával, versenyeztetésével, tehetséggondozásával kapcsolatos feladatokat,
- elkíséri az iskola tanulóit az iskolai ünnepségekre, hangversenyre, mozi és színházlátogatásra, stb.
- szükség szerint kapcsolatot tart a tanított osztályok osztályfőnökeivel,
- ha a tanuló lezárt érdemjegye jelentősen eltér az osztályzatok átlagától a tanuló kárára, akkor erre a tényre a konferencia előtt felhívja az osztályfőnök figyelmét, az eltérés okát a konferencián megindokolja,
- beosztása esetén részt vesz a tanulmányi kiránduláson, szükség esetén ellátja a tanulók versenyre való kíséretét,
- közreműködik a választható foglalkozások felvételének lebonyolításában.
- felelős a tanulói és szülői személyiségjogok maximális tiszteletben tartásáért,
- bizalmasan kezeli a kollégákkal, az osztályokkal és az iskolával kapcsolatos információkat,
- a hatáskörét meghaladó problémákat haladéktalanul jelzi az osztályfőnöknek, illetve a nevelési igazgatóhelyettesnek vagy az igazgatónak.

Az osztályfőnöki munka tartalma

(Jelen munkaköri leírás minta a pedagógusok munkaköri leírásának kiegészítéseként értelmezendő.)

Főbb tevékenységek összefoglalása:

- a helyi tanterv alapján tanmenetet készít, az osztályfőnöki tevékenységet ennek alapján szervezi meg,
- részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség megbeszélésein és értekezletein,
- kiemelt figyelmet fordít a dokumentumok kitöltésére: digitális napló, anyakönyv, bizonyítványok, stb.
- vezeti a tanulók dicséretével, elmarasztalásával kapcsolatos bejegyzéseket,
- előkészíti és megszervezi osztálya tanulmányi kirándulását, az előírt időben leadja a kirándulási tervet,
- felelősséggel tartozik a szakmai munkához szükséges eszközök, CD-k, könyvek, stb. rendeltetésszerű használatának biztosításáért,
- folyamatos kapcsolatot tart az osztályában tanító tanárokkal,

- előkészíti a szülői értekezletek lebonyolítását, közreműködik az iskola szülőkkel és tanulókkal kapcsolatos minőségbiztosítási tevékenységében,
- közreműködik a tanulói tankönyvtámogatások iránti kérelmek összegyűjtésében és elbírálásában,
- részt vesz osztálya bemutatkozó műsorának, szalagavató műsorának diákigazgató-választási műsorának, stb. előkészítő munkálataiban,
- közreműködik a választható foglalkozások felvételének lebonyolításában, segíti osztálya tanulóinak a felsőfokú tanulmányokra történő jelentkezését
- folyamatos figyelmet fordít osztályának dekorációjára,
- folyamatosan nyomon követi és aktualizálja a digitális naplóban a diákok adatainak változását, a bejárók, a menzások, a kollégisták adataiban bekövetkező változásokat,
- a tanév elején osztálya számára megtartja a tűz-, baleset- és munkavédelmi tájékoztatót, az oktatásról szóló feljegyzést aláírja a tanulókkal,
- tájékoztatja a diákokat, hogy a gyakorlóiskolai műhelymunkához kapcsolódóan a tanítási órákon és egyéb iskolai rendezvényeken - oktatási céllal – fénykép- és filmfelvétel készülhet róluk; az ehhez szükséges szülői beleegyező nyilatkozatot a tanév első szülői értekezletén aláírja a szülőkkel,
- ellenőrzi a digitális napló osztályozó részének állapotát, az osztályzatokat érintő hiányosságokat jelzi az oktatási igazgatóhelyettesnek,
- figyelemmel követi a tanulók igazolt és igazolatlan, elvégzi a szükséges értesítéseket,
- a házirendben leírtak szerint figyelemmel követi a tanulók késését, szükség esetén elektronikus üzenetben vagy levélben értesíti a szülőket,
- a digitális naplóban írott üzenet útján értesíti a szülőket a tanuló gyenge vagy hanyatló tanulmányi eredménye, vagy súlyos fegyelmi vétsége esetén.
- felelős a tanulói és szülői személyiségjogok maximális tiszteletben tartásáért,
- bizalmasan kezeli a kollégákkal és az osztályokkal kapcsolatos információkat,
- maradéktalanul betartja az adatkezelésre vonatkozó szabályokat,
- bizalmasan kezeli az ellenőrzési tapasztalatokat,
- tanév elején tájékoztatja a szülőket arról, hogy a köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. tv. 27.§ (2) és 46 § (1) a) pontja alapján a tanuló köteles tizenhat óráig az intézményben szervezett foglalkozásokon részt venni, az 1-8. évfolyamon. Tájékoztatja a szülőket, hogy ugyanezen törvény 55. § (1) bekezdés szerint, az igazgató a szülők kérelmére felmentheti a tanulót a tizenhat óra előtt megszervezett egyéb foglalkozás alól. Az ilyen irányú kérelmeket a tanév második napjáig beszedi és adminisztrálja.

3.5.3 Tehetséggondozás: A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő program

Iskolánk pedagógiai törekvéseit a klasszikus humanista szellemű értékrendek kialakítása, a személyiség sokoldalú fejlesztése és a tanulók teljesítményre való ösztönzése határozza meg. Ennek jegyében szervezzük a tehetséggondozást is. A kiemelkedő képességű tanulók lehetőséget kapnak tehetségük kibontakoztatására. Ezen tanulók gondozása emelt szintű, illetve emelt óraszámú tantervi programokat nyújtó tanulócsoporthoz tartozik. Sikeres tanulóink nyilvános elismerést kapnak, valamint elnyerik az évfolyam kiváló és érdemes címeit az adott tanulmányi, sport-, vagy kulturális területen.

A tehetséggondozás megvalósulását szolgáló oktatási programok egy része tanórai keretben valósul meg (lásd: 4.1 Speciális programok). Ezeken kívül ezt a célt szolgálják a tanórán kívüli tehetséggondozó foglalkozások, a szakköri jellegű tevékenységek is: informatika, matematika szakkörök, atlétika, labdarúgás, vízilabda, gumiasztal, úszás, kosárlabda, falmászás, tornafoglalkozások, énekkar, grafika, néptánc, valamint idegen nyelvi szakkörök, idegen nyelvi színjátszó körök, illetve az egyéni felkészítések.

Az alapkészségek további mélyítése mellett a gimnáziumi osztályokban nagy szerepet kap az egyéni képességek kibontakoztatása, a tehetséggondozás, hogy a 10. évfolyam végére körvonalazódjon minden diákban a reális önismeretre alapozott pályakép, s a 11-12. évfolyam már az erre való felkészülés jegyében teljen el. Ennek tanórán kívüli lehetőségei:

- a diákokkal való egyéni foglalkozások (versenyekre, pályázatokra való felkészítés)
- részvétel a nyolcosztályos gimnáziumok területi tanulmányi, kulturális és sportversenyén
- részvétel a hagyományos városi, megyei és országos tanulmányi versenyeken
- csoportbontás
- idegen nyelvterületre szervezett kirándulások
- versenyek szervezése

3.5.4 Felzárkóztatás

A hátrányos szociokulturális háttérből érkező tanulók esélyegyenlőségének biztosítása, a felzárkóztatás kiemelt feladat az iskola valamennyi tagozatán. Ezt a programot tartalmazza a Köznevelési Intézményi Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv, mely a Pedagógiai Program kiegészítő dokumentuma.

A szociális hátrányok és a tanulási nehézségek leküzdését segítő felzárkóztató tevékenységek az első évfolyamon órarendbe illesztve folynak.

A 1-6. évfolyamon a napközi otthon tanulmányi foglalkozásai keretében történik a felzárkóztatás.

Az SNI-s és BTMN-es tanulókkal az iskolán belül működő Pedagógiai Munkacsoport (PMCS) szakemberei foglalkoznak.

A tanulók teljes személyiségfejlődésének (mentális, értelmi, érzelmi, kommunikációs) irányításában a pedagógusok munkáját az iskolapszichológus és a logopédus egészíti ki.

A migráns háttérű tanulók támogatása feladat az iskola valamennyi tagozatán. Tevékenységünk elősegíti a kulturális sokszínűség megismerését és megértését, hozzájárul a kölcsönös elfogadáshoz, kapcsolódik az interkulturális nevelés-oktatáshoz. Diákjainkat, akik a többségi nyelv és kultúra hordozói a mássággal szemben elfogadóbbá, befogadóbbá, toleránssá teszi. Kiemelt feladat a külföldi országokból származó magyar nemzetiségű, magyar származású tanulók magyar nyelvi, történelmi, kulturális ismereteinek bővítése, felzárkóztató képzése, nemzettudatának, identitásának erősítése.

3.5.5 A tanulók testi, mentális és szociális fejlődése

Mindezeket a különböző sport és egyéb iskolai foglalkozások keretében biztosítjuk. Az egészséges testi- lelki fejlődést szolgálják a sportcsoportok (torna, gumiasztal, labdarúgás, atlétika, falmászás, röplabda), a néptánc és a természetjárás. A fizikai állóképesség fokozása érdekében folyamatosan bővítjük a tanulók erőnléti állapotát fejlesztő tanórán kívüli foglalkozások körét. Ezt a tevékenységet erősítik a különböző iskolán kívüli egyesületek is (tenisz, karate, kosárlabda, vívás stb.).

A tanulók harmonikus testi- lelki fejlődésének megalapozása fontos célunk. A családokkal, szülőkkel együttműködve kialakítjuk tanulóinkban a legfontosabb egészségmegőrző és betegség-megelőző szabályokat, felkészítjük őket az egészséget károsító dohányzás, alkohol- és kábítószer-fogyasztás veszélyeinek a felismerésére. A Szülői Munkaközösséggel (SZMK) együttműködve, szakemberek meghívásával preventív foglalkozásokat szervezünk ebben a témában diákjaiknak. Osztályfőnöki órák keretében az életkoroknak megfelelően foglalkozunk a témával.

A szűkebb és tágabb **hazához** való kötődést, lakóhelyi környezetünk megismerésének és megóvásának igényét egyrészt a környezetismeret tantárgy tanításának óráin, másrészt a napközis szabadidős foglalkozásokon, tanulmányi séták, kirándulások alkalmával alakítjuk ki a tanulóknál. A kirándulások helyszíneit úgy tervezzük meg, hogy a tanulók évfolyamról évfolyamra egyre bővülő ismeretet szerezzenek szülőföldünkről (pl. az iskola környezete, Sóstó, Vadaspark, Múzeumfalva, Nyíregyháza, Tokaj és környéke, Debrecen, Sáropataki, Budapest, a történelmi Magyarország és a Kárpát-medence más területei stb.)

A Diákönkormányzat által szervezett programok keretében a hagyományok és értékek tiszteltetésére, megbecsülésére és védelmére neveljük tanulóinkat, erősítjük bennük nemzeti történelmünkhöz való ragaszkodásukat. (Parlament, Terror Háza, nemzeti emlékhelyeink meglátogatása)

A gimnáziumi képzés bevezetése óta a tanulóknak lehetőségük van arra, hogy viszonylag hosszú időt (akár 12 évet is) töltsenek el ugyanabban az intézményben, közösségben. Ez biztosítja az erős személyi kötődések (barátságok, tanár-diák kapcsolatok) kialakulását, mely elősegíti a későbbi társadalmi beilleszkedésüket. Mindez nemcsak az iskolai évekre nyújt érzelmi biztonságot, hanem elkíséri őket akár egy életen át is.

3.5.6 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Az első lépés a tanulási kudarc, a lemaradás okának kiderítése.

Okok lehetnek:

- nem megfelelő tanulási stratégia,
- szorongás
- beilleszkedési nehézségek
- munkamorál, esetleg HH, HHH,
- részképesség zavarai

Mivel már első osztályban a DIFER mérésekkel, alapos megfigyelés után kiszűrhető a részképesség zavarral küzdő gyermekek, ezért a szülővel való konzultálás után az intézmény kezdeményezheti az érintett tanuló vizsgálatát. (TKVSZRB, NT, stb.) A vizsgálatok eredményei alapján kerül meghatározásra a fejlesztés módja, helye. Ez lehet:

- fejlesztő foglalkozás szervezése SNI tanulók részére
- egyéni haladási ütem, tantárgyak, tantárgyrészek alóli mentesség, (szakértői vélemény mérlegelésével)
- felzárkóztatást segítő tanórai, tanórán kívüli foglalkozások, feladatok,
- csoportbontás, differenciálás
- egyénre szabott tanórai foglalkoztatás, fejlesztési terv alapján

Az alapító okiratban is deklarálva van az SNI tanulók integrált nevelése, oktatása. Rájuk is a NAT követelményrendszere érvényes, igazodni kell viszont a tanulók speciális igényeihez. (személyi, tárgyi feltételek biztosítása - szükség esetén számítógép használatának engedélyezése írásbeli számonkérésnél, megfelelő léptékű nagyított feladatlap -, hosszabb kidolgozási idő, más számonkérési forma, stb.)

Pedagógiai Munkacsoport (PMCS)

A tanulók testi, mentális és szociális fejlődését biztosító iskolaszervezetek

Iskolánkban szervezett formában működnek a tanulók testi, mentális és szociális fejlődését biztosító iskolai szervezetek. Ezek célja, hogy segítséget nyújtson gyermekeknek, szülőknél és pedagógusoknak a gyermekek életében felmerülő legkülönbözőbb nehézségek megoldásában. A szülők és a tanulók (leendő tanulók is) számára még vonzóbbá teszi az intézményt, hogy ilyen skálájú szolgáltatást tud nyújtani.

Iskolapszichológia

A munka középpontjába a gyerekek fejlődésének a nyomon követése, a csoport és az egyén jellemzőinek a megismerése áll. Lehetőség van az esetleges pszichés eredetű zavarok korai felismerésére, előrejelzésére, és szükség esetén illetékes szakemberhez irányításra. Elsődlegesen prevenciós feladat. Mindezzel segíti a pedagógiai munkát. segítése és a megelőzés a cél. Ez a törekvés számos területen megvalósítható.

Módszerek:

- megfigyelés
- konzultáció a pedagógussal
- konzultáció a szülővel

- diagnosztika
- tanácsadás

Az iskolapszichológus feladata:

Egyéni szinten:

- tanulás-módszertani segítségnyújtás,
- a személyes problémák megbeszélése,
- a tanulók személyiségének pozitív fejlesztése,
- a hátrányos helyzetű vagy egyéb okból problémás magaviseletű tanulók számára külön pszichológiai foglalkozások tartása,
- indokolt esetben az érintett szülővel megfelelő kapcsolatteremtés és tanácsadás.

Csoportszinten:

- személyiség- és közösségfejlesztő osztályfőnöki órák tartása,
- önismereti játékok és pszichológiai módszereken alapuló játékok tartása kis csoportokban,
- az osztályok felépítésének és működésének feltérképezése szociometriai és egyéb vizsgálatokkal,
- pályaaorientációs foglalkozások tartása a végzés előtt álló tanulók részére.

Iskolai szinten:

- a pedagógiai nevelőmunka segítése érdekében előadások, szakmai konzultációk tartása az iskola nevelőtestületének,
- szülők akadémiaja szervezése,
- kapcsolattartás az iskola oktató-nevelő munkát végző munkatársaival a szakmai feladatok ellátása érdekében.

Logopédia

Az intézményben a logopédus a beszéd-, hang-, nyelv- és kommunikációs zavarban szenvedő tanulók hátrányainak megelőzését, vizsgálatát és más beszédkórképektől való elkülönítését, az ezekből következő feladatok megtervezését, a sérülésspecifikus prevenció, terápia (habilitáció), nevelési, oktatási tevékenység ellátását végzi.

A logopédus feladata:

- az intézményben tanulók beszéd- és nyelvi fejlettségének és állapotának szűrése;
- szükség esetén a tanuló további vizsgálatainak megszervezése;
- a kapott és saját vizsgálati eredmények alapján a tanuló logopédiai ellátásának megtervezése, szükség esetén a tanuló egyéni fejlesztési tervének elkészítése;
- a tanulók rendszeres fejlesztése;
- a beavatkozási hipotézis helyességének és hatékonyságnak ciklizált vizsgálata;
- a tanuló egész személyiségének pozitív befolyásolása;
- a fejlesztő beavatkozás dokumentálása;
- kapcsolattartás a szülővel, a tanuló pedagógusaival, a tanulót fogadó/kezelő más szakemberekkel.

3.5.7 Gyermek-és ifjúságvédelem

Az iskola tanulóinak összetétele szociokulturális szempontból heterogén. Jelentős azon gyerekek száma, akik gyermekvédelmi támogatásban részesülnek. Néhányan halmozottan hátrányos helyzetűek. Sok gyerek él csonka családban, magas azoknak a tanulónak a száma, akiknek szülei elváltak, illetve ahol az egyik szülő már nem él. Előfordul esetenként a veszélyeztetettség gyanúja, ilyenkor a szakszolgálati intézmények segítségét kérjük.

Folyamatosan biztosítunk fogadóórákat a szülők számára, preventív foglalkozásokat tartunk szakemberek bevonásával, kortárssegítő csoportokat hozunk létre, hogy megoldjuk ezen a területen adódó feladatainkat.

3.5.8 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Részletesen megtalálható az iskola honlapján elhelyezett Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervben.

3.5.9 Szabadidős tevékenységek

Az énekkar művészeti csoportja iskolai és iskolán kívüli fellépéseivel gazdagítja iskolánk hírnevét.

Az iskola diákjai és tanárai rendszeresen látogatják

- a nyíregyházi Móricz Zsigmond Színház előadásait
- a Sóstói Falumúzeum meghirdetett programjait
- a Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár programjait
- a Nyíregyházi Egyetem meghirdetett programjait
- a Nyíregyházi Egyetem Tuzson János Botanikus Kertet
- az Operakaland előadásait Budapesten

Szabadidejük során tanulóinknak lehetősége nyílik különböző sportkörü tevékenységekre.

Média csoport szervezi az évente négy alkalommal megjelenő iskolaújságot. A Mustárházban működő ifjúsági rádió műsorszerkesztésébe bekapcsolódnak tanulóink. Ismerkednek az újságírás rejtjelmeivel a helyi napilap adta lehetőségek keretein belül.

A Garabonciás Művészeti Iskola szervezésében működik a grafika, népi furulya, citera, valamint szintetizátor szakkör. Több versenyen és fellépésen szerepelnek tanulóink igen eredményesen.

Az iskolai könyvtár feladatai

Az iskolában a nevelő-oktató munka és a tanulók önálló ismeretszerzésének elősegítése érdekében **iskolai könyvtár működik**. Az iskolai könyvtár feladata a tanításhoz és a tanuláshoz szükséges dokumentumok rendszeres gyűjtése, feltárása, nyilvántartása, őrzése, gondozása, ezen dokumentumok helyben használatának biztosítása, kölcsönzése, tanórai és tanórán kívüli foglalkozások tartása. Az iskolai könyvtár tartós tankönyveket és a tanulók által alkalmazott segédkönyveket biztosít, melyeket egy-egy tanévre kölcsönöz.

Az iskolai könyvtár szolgáltatásai:

- tájékoztatást ad az iskolai könyvtár dokumentumairól és szolgáltatásairól

- tanórai és tanórán kívüli foglalkozások tartása
- a könyvtári dokumentumok helyben történő használatának biztosítása
- könyvtári dokumentumok kölcsönzése
- a könyvtárban elhelyezett számítógépek használatának biztosítása
- tájékoztatás nyújtása más könyvtárak szolgáltatásairól és dokumentumaikról
- valamint más könyvtárak által nyújtott szolgáltatások elérésének segítése
- iskolai könyvtári versenyek szervezése és lebonyolítása.

3.5.10 Iskola-egészségügy

Az intézményben ezt a munkát két fő házi gyermekorvos és két védőnő látja el. A tevékenységi területük sokrétű; testnevelési felmentések, szűrővizsgálatok, szakorvosi beutalók, védőoltások, elsősegélynyújtás, elsősegélynyújtási ismeretek átadása, egészségügyi felvilágosító tevékenység stb. Az egészségüggyel foglalkozó rendezvényeink hatékony segítők. Egészségnevelési internetes fórumot működtetnek. Rendszeresen tartanak személyi higiénia és hajas fejbőr vizsgálatot. Fogászati ellenőrzésen minden tanulócsoporthoz részt vesz.

3.5.11 Gyógytestnevelés

Órarendbe illesztve, a szakdiagnózisoknak megfelelően csoportbontásban zajlanak a foglalkozások. A programok között gyógytestnevelés, gyógyúszás is szerepel. Különböző típusú órákon foglalkoztatjuk a gyerekeket; speciális terápiás hatású óra, speciális edzés jellegű óra, általános kondicionáló óra, játék jellegű óra. Rendkívül fontosnak tartjuk a szülői kapcsolattartást és együttműködést ezen a szakterületen is.

3.5.12 A tanulónak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulók az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogukat a Diákönkormányzaton keresztül gyakorolhatják.

- A Diákönkormányzat (továbbiakban DÖK) működési területe:
Nyíregyházi Egyetem Eötvös József Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium
Nyíregyháza, Ungvár sétány 12.
- A DÖK tagja minden olyan diák, aki az adott tanévben beiratkozott az intézménybe.
- A DÖK alaptevékenységei:
 - a) diákélet megszervezése
 - b) érdekképviselés
 - c) joggyakorlás
 - d) egyéb, az iskolavezetés megbízása alapján ellátandó feladat
- A DÖK szervezeti és működési szabályzat alapján végzi a munkáját.
- A DÖK döntéshozó szerve a Diáktanács.
- A Diáktanács tagjai:
 - a) az osztálytitkárok
 - b) a diákigazgató és helyettesei
 - c) a három szekciót segítő tanár

- d) az iskola igazgatója
- Diáktanácsi üléseket legalább kéthavonta egyszer kell tartani.
- A DÖK jogai:
 - a) a diákság érdekeinek képviselője
 - b) a diákság jogainak gyakorlása
 - c) véleménynyilvánítás (véleményezési jog szempontjából nagyobb tanulói közösségnek minősül: Diáktanács, Diáktanárság, alsó tagozat, felső tagozat, gimnázium)
 - d) javaslattétel
 - e) illetve 2011. évi CXCV. törvény által meghatározott egyéb jogok (pl.: véleményezési jog a Házi rend módosításakor, illetve elfogadásakor)
- A DÖK dönt:
 - a) a saját működéséről
 - b) egy tanítás nélküli munkanap programjáról
 - c) hatáskörének gyakorlásáról
 - d) tájékoztatási rendszerének létrehozásáról
 - e) a tájékoztatási rendszer munkatársainak megbízásáról

3.5.13 A szülő, tanuló, pedagógus és az intézmény partnerei együttműködésének formái

I. A szülőkkel való kapcsolattartás fórumai

1. Szülői értekezlet

- Rendes szülői értekezlet évente két alkalommal (szeptemberben és a félévi tanulmányi értesítő kiosztása után)
- Rendkívüli szülői értekezlet indokolt esetben az igazgató kezdeményezésére
- Tájékoztató szülői értekezletek a következő évi 1., 5., és 9. évfolyamra történő beiskolázásról (induló osztályok, képzési és szervezési formák)

2. Fogadóóra

- Célja: A szülők egyénileg információt kapjanak gyermekük előmeneteléről, magatartásáról, a szaktanár róla alkotott véleményéről, valamint hogy a pedagógus tanácsokat adhasson a tanuló nevelésével kapcsolatban.
- Egyéni fogadóóra hetente egy alkalommal a pedagógus egyéni órarendjébe illesztett időpontban.
- Nevelőtestületi fogadóóra félévente két alkalommal minden pedagógus számára egységes délutáni időpontban.

3. A szülők írásos tájékoztatása

- Célja: A szülők értesítése gyermekük előrehaladásáról, hiányzásáról, késéseiről, valamint a személyét érintő dicsérő és elmarasztaló intézkedésekről.
- Lehetőségei: a digitális napló felülete, félévi értesítő, év végi bizonyítvány, elektronikus, ill. postai úton eljuttatott levél.

4. Nyílt nap

- Célja: Bepillantást adni az iskola életébe, információt nyújtani az intézmény által indított osztályokról, a képzési formákról és tartalmakról az érdeklődő szülők, diákok és pedagógusok részére.
- Formái: Előre meghirdetett nyílt tanítási órák az 5. és a 9. évfolyamokon, nyílt délutáni szabadidős foglalkozások, iskolacsalogató foglalkozások a leendő első évfolyamra jelentkezőknek.

5. Az iskolaszék

- Az iskolaszék a szülő, a pedagógusok és az iskolai diákönkormányzat azonos számú képviselőkből álló választott szervezete.
- Döntési jog: Az iskolaszék dönt minden olyan kérdésben, amelyben az igazgató, a nevelőtestület vagy a fenntartó döntési jogát átruházza a szervezetre.
- Egyetértési jog: Az iskolaszék egyetértési jogot gyakorol a szervezeti és működési szabályzat, az adatkezelési szabályzat, valamint a házirend elfogadásakor.
- Véleményezési jog: Az iskolaszéknek véleményezési joga van az intézmény működését érintő összes kérdésben.

6. A szülői munkaközösség

- A szülői munkaközösséget annak szervezeti és működési szabályzatában foglaltak szerint épül föl és működik.
- Feladata: Véleménynyilvánítás az intézményt érintő bármely kérdésben. Közreműködés az iskola hagyományrendszerében szereplő események lebonyolításában.

II. A tanulókkal való kapcsolattartás formái

- A tanulók hivatalos ügyeinek intézése az adminisztrációs irodában történik.
- A tanulókat, a diákönkormányzatot segítő tanárok képviselik a nevelőtestületi értekezleteken, és az őket érintő kérdésekben az iskolavezetés értekezletein.

III. A pedagógusokkal való kapcsolattartás fórumai

- Rendszeres és rendkívüli iskolatanács értekezletek
- Félévi és tanév végi, illetve rendkívüli nevelőtestületi és szakalkalmazotti értekezletek
- Nevelési értekezletek
- Rendes és rendkívüli szakmai munkaközösségi értekezletek
- Aktuális és eseti egyedi konzultációk, megbeszélések.

IV. Az intézmény partnereivel való kapcsolattartás formái

1. A tanulók beiskolázás és továbbtanulás elősegítése érdekében a gyakorlóiskola az alábbi szervezetekkel tartja a kapcsolatot:
 - Nyíregyháza óvodái, alap-és középfokú oktatási intézményei,
 - Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Pedagógiai Szakszolgálat (Továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás),
 - Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat Tanulási Képességet Vizsgáló 1. sz. Szakértői és Rehabilitációs Bizottság
 - Nyíregyházi Pedagógiai Oktatási Központ
2. A kapcsolattartás az alábbi formákban nyilvánul meg:
 - tapasztalatcserék,
 - tájékoztató szülői értekezletek,
 - bemutató foglalkozások és nyílt napok,
 - előkészítő foglalkozások,
 - szaktanácsadás.
3. A gyakorlóiskola kialakult hagyományait az alábbi szervezetek révén ápolja:
 - GYISZ (Gyakorlóiskolák Iskolaszövetsége),
 - NYGTSZ (Nyolcosztályos Gimnáziumok Területi Szövetsége).
4. A gyakorlóiskola országon belül a Gimnáziumok Országos Szövetségével tartja a kapcsolatot.
5. A gyakorlati képzést és a nevelőtestület szakmai továbbképzését, önképzését segítő kapcsolatok és tevékenységek:

- Nyíregyházi Egyetem
 - Gyakorlóiskolák Iskolaszövetsége,
 - Egyetemek
 - Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Pedagógiai, Közművelődési és Képzési Intézet,
 - Nyíregyházi POK
 - Nevelési értekezletre szakmai előadók felkérése,
 - Együttműködés az általános és középiskolai szaktanácsadókkal,
 - Városi, területi, szakmai továbbképzések szervezése,
 - Vetélkedők, szaktárgyi versenyek szervezése.
 - Publikációk, közös tantárgypedagógiai kutatások,
 - Szakmai továbbképzések,
 - Tantárgypedagógiai szemináriumok vezetése,
6. Az iskola-egészségügyi ellátást biztosító egészségügyi szolgáltatóval való kapcsolattartás a gyakorlóiskola pedagógia programjában foglaltaknak megfelelően történik.

3.5.14 Az iskola és a szülői szervezetek együttműködésének keretei

A Nemzeti köznevelési törvény alapján működik.

3.5.15 A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Gyakorlóiskolánk Nyíregyháza egyik legnagyobb lakótelepének, a Jósavárosnak közepén fekszik. A beiskolázás azonban nemcsak innen történik, hanem a 120 ezer lakosú megyeszékhely egész területéről, annak a környező településekre kiterjedő vonzáskörzetéből valamint a régióból is.

Ez a tény nagymértékben meghatározza az iskola tanulóinak összetételét, a családi háttér alapján azokat a szociokulturális jellemzőket, amelyek befolyásolják pedagógiai munkánkat.

Ebből következik, hogy az iskolába járó gyermekek többsége az átlagosnál magasabb színvonalú szociokulturális háttérrel rendelkezik, melynek következtében magasak a szülői elvárások. Ugyanakkor tanulóink, tanulócsoportjaink egy részének családi hátterét a mai társadalmi valóság összes negatívuma (gazdasági, megélhetési problémák, munkanélküliség, alkoholizmus, családok szétesése) jellemzi. E hatások tükröződnek a gyermekek teljesítményében, valamint viselkedési és beszédkultúrájukban. Ők az átlagosnál nagyobb odafigyelést, törődést, türelmet és szeretetet igényelnek.

Iskolánknak ezt a problémát is kezelnie kell, s a tantestület tagjai jó pedagógiai érzéssel és empátiás képességekkel igyekeznek a nem kívánatos környezeti hatások, a kedvezőtlen személyiségvonások ellenére a gyermekekben rejlő képességeket feltárni és fejleszteni.

3.5.16 Az iskolai közösségi szolgálat megszervezése

Az iskolai közösségi szolgálat öt fő célt fogalmaz meg: a tanulók személyiségfejlesztését, a közösségépítést, a pályorientációt, az aktív állampolgárságra nevelést, illetve az önkéntes attitűd kialakítását. Az intézmény a személyiségfejlesztésen belül kiemelt célként fogalmazza meg a tanulók szociális érzékenységének növelését és az empátikus készségeik fejlesztését. Emellett fontosnak tartjuk, hogy diákjaink megismerjék a fogadó intézmények céljait, lehetőségeit, mindennapjait, ezáltal saját tapasztalatokat gyűjtve a munka világából. Hosszú távon kiemelt célunk, hogy a tanulóink érzékenyekké váljanak a társadalmi problémák iránt és a későbbiekben segítsék szűkebb és tágabb környezetüket.

A választható tevékenységekről, a közösségi szolgálat megszervezésének helyi rendjéről, adminisztrációjáról részletes tájékoztató található az iskola honlapján.

3.6 Az egészségnevelési program

3.6.1 Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A WHO meghatározása szerint: az egészség a teljes testi- lelki és szociális állapot egésze, amely biztosítja a zavartalan életműködést. Az egészség az élő szervezeteknek olyan harmonikus működési állapota, amely egyrészt biztosítja a szervek kiegyensúlyozott, zavartalan munkáját, másrészt lehetővé teszi az élőlény beilleszkedését a környezetbe.

Az **egészségfejlesztés** az a folyamat, amely képessé teszi az embereket az egészséget meghatározó tényezők felügyeletére és ezáltal egészségük javítására (életminőség).

Az egészségfejlesztés és az egészségnevelés optimális területei:

- a család,
- az óvoda,
- az iskola,
- a munkahely,
- a civilszervezetek.

Az **egészségnevelés** olyan változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkészségeket bővíti az egyén és a környezetben élők egészségének előmozdítása érdekében.

A korszerű egészségnevelés egészség- és cselekvésorientált tevékenység.

Az iskolai egészségnevelés célja, szerepe és feladatai

Általános célok

Az egészséges életmódra nevelés célja a tanulók személyes részvételén keresztül az attitűd és a szemlélet formálása, a család és a közösség értékeinek megőrzése az egészséges életmód kialakítása érdekében. Nevelésünkben folyatódagasan különös hangsúlyt kap az egészséges életmód iránti igény kialakítása. Tudatosítjuk tanulóinkban, hogy az egészség érték, annak megóvása minden ember elemi érdeke és legfőbb feladata. Cél az önmagával, társaival, az épített és természetes

környezetével harmóniában élő, egészséges és felelősen cselekvő személy kialakítása, a test a lélek és a szellem hármas egységének harmóniája és egészsége.

Az egészséget befolyásoló tényezők

Adottságok	Környezet	Gazdasági és szociális tényezők	Életmód	Szolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetősége
- genetikai tényezők - nem - életkor	- a levegő minősége - a víz minősége - a gazdasági környezet - a szociális környezet - iskola helyzete	- foglalkoztatottság - munkanélküliség - szociális helyzet	- táplálkozás - fizikai aktivitás - stressz - szexuális magatartás - szenvedélybetegségek (dohányzás, alkohol, drog)	- egészségügyi ellátás - szociális szolgáltatás - oktatás - szabadidő - közlekedés - egészségügyi team

Helyi célok, az egészséget fejlesztő programok és feladatok

Higiénés magatartásra nevelés

- A személyi higiéniére való nevelés
- A tisztaság iránti tartós igény kialakítása
- A környezet higiéniére való nevelés

Az egészséges táplálkozásra nevelés

- A korszerű táplálkozás technika megismertetése
- A táplálkozás-élettani optimumra törekvés ösztönzése
- A táplálkozás napi és évszakos ritmusának tudatosítása
- A megfelelő étkezési szokások kialakítására nevelés

Az egészséges mozgásfejlődés biztosítása

- A rendszeres testmozgás, testedzés iránti igény felkeltése
- A sportolás szükségletté tétele
- Az erőnlét, a terhelés, a tűrés, a fittség, az állóképesség egyéni fejlesztése

A baleset megelőzésére, betegségek elkerülésére az egészség megóvására való nevelés

A prevenció, a szűrővizsgálatok jelentőségének megismertetése (gondozás, utókövetés).

- Felkészítés a balesetveszélyes helyzetek felismerésére és elkerülésére -a személyes biztonság / közlekedés, rizikóvállalás /

Mentálhigiéné, krízis prevenció

- A lelki egészség megóvására nevelés
- A problémamegoldó, a konfliktuskezelő, a konfrontáció, a tűrőképesség fejlesztése
- A pozitív jövőkép kialakításának támogatása
- A tanulás technikáinak elsajátítása az idővel való gazdálkodás szerepe

A függőségekhez vezető szokások megelőzése

- A függőségekhez vezető motívumok, veszélyhelyzetek felismerése
- Az egészséget veszélyeztető élvezeti szerek elutasítására való nevelés

A harmonikus kapcsolatok kialakítására nevelés

- A reális önismeret
- A társas kapcsolatokra való nyitottság fejlesztése (kortárs csoportok)
- Az elfogadó, a toleráns magatartás
- A felelős, az örömteli párkapcsolatok

A családi életre nevelés

- A családi szerepek megélésére való nevelés
- A család harmonikus életvitelének megtervezésére, megszervezésére való felkészítés A családtervezésre, a gyermekgondozásra, a gyermeknevelésre való felkészítés.
- A nemi szerep vállalására való felkészítés

3.6.2 Az egészségnevelés iskolai programja

Helyzetelemzés: (az iskola-egészségügy)

A gyermekeknél előforduló leggyakoribb betegségek illetve elváltozások:

- tartási rendellenesség – gerincferdülés
- lúdtalp
- látásélesség hibái
- túlsúly
- allergia

Az iskolai speciális testnevelés formái:

- könnyített testnevelés
- gyógytestnevelés
- teljes felmentés

A helyzetelemzésből következő célok

Általános célok:

- A környezet és az étkeztetés higiéniés ellenőrzésében való részvétel
- Egészségügyi felvilágosító előadások szervezése
- A helyes szokások, az egészséges életmód kialakításában való részvétel
- A tanulók személyi higiéniájának ellenőrzése, egyéni beszélgetések
- A szűrővizsgálatokon való teljes körű részvétel
- A védőoltások szervezése
- A gyógy testnevelés lehetőségének feltárása

- A szakrendelésre utalás, a gondozottak folyamatos nyomon követése
- Speciális célok:

- Fokozott figyelem az érzékszervi elváltozásokra
- Tartásjavító gyakorlatok és lábtorna megismertetése
- Az allergiások környezet-egészségügyi védelme (poratka, tornaterem)
- Az egészséges táplálkozási irányelvek átadása (diéták veszélyei)

Szociális gondozás:

- A hátrányos és veszélyeztetett tényezők észlelése
- A gyermek- és ifjúságvédelmi pedagógussal való kapcsolattartás

A NETFIT program

A Magyar Diáksport Szövetség 2013-ban útnak indította az „A testnevelés új stratégiájának és a fizikai állapot új mérési rendszerének kialakítása és az önkéntes részvétel ösztönzése a komplex iskolai testmozgásprogramok szervezésében” – T.E.S.I. elnevezésű kiemelt projektjét. A projekt egyik kutatás-fejlesztési feladata az volt, hogy létrehozza a magyar iskolarendszerben egységesen működtethető, egészségközpontú fittségmérési-értékelési rendszert, mely a NETFIT, vagyis a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt elnevezést kapta. 2014-ben a NETFIT-et, mint a tanulók fizikai fittség mérésének rendszerét egységesen bevezették. Ennek köszönhetően most már intézményünkben is a NETFIT® rendszer segítségével mérjük fel a diákok fittségi állapotát az adott tanév meghatározott mérési időszakában.

A NETFIT 4 fittségi profil 9 mérés segítségével jellemzi a tanulók állóképességét, erejét, hajlékonyságát és testösszetételét. A mérések eredményei tesztől függően két illetve három zónába kerülhetnek. Egészségzónába, fejlesztési zónába, fokozott fejlesztési zónába. A NETFIT informatikai rendszerbe mind a tanuló, mind a szülő regisztrálhat, és ekkor jut hozzá az egyedi értékelésekhez. A cél ebben az esetben nem a versengés, hanem a tanuló, szülő és pedagógus részére egy objektív visszajelzés.

Az egészségnevelés az oktatásban

Az egészségnevelési program tematikája a 3-as számú mellékletben található.

A tanórai foglalkozások anyagát lásd a helyi tantervben!

A tanórán kívüli foglalkozások

A tanórán kívüli foglalkozásokon is cél az egészségnevelés, az eredményes életvezetéshez szükséges képességek és készségek kialakítása. Ennek érdekében szükséges:

- A mindennapos tanulás egészséges légkörének, környezetének megteremtése
- A helyes étkezési szokások alakítása
- A mindennapi higiéniai teendők betartása (tisztasági csomag, váltócipő használata, stb.)
- Az iskolaudvar korszerűsítése (pihenősarok kialakítása, virágok ültetése, ápolása, gondozása)
- Az erdei iskolai programba való bekapcsolódás

- Az életmóddal kapcsolatos játékok, vetélkedők szervezése.
- A mindennapos szabadlevegőn való tartózkodás, és játék igényének támogatása.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az **elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása** tanírási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- a diákok elsősegély-ismereti és egészségvédelmi tudásának fejlesztése
- a baleset megelőzésre, betegségek elkerülésére, az egészség megóvására nevelés, felkészítés balesetveszélyes helyzetek felismerésére, elkerülésére az iskolában, a háztartásban, közlekedésben.

Az egészségnevelés tanórán kívüli területei

- Szakkörök, csoportos foglalkozások
- Előadások (védőnő, szakorvos, rendőrség, ÁNTSZ)
- Kiállítások (rajz, plakát, felvilágosító anyag)
- Vetélkedők, versenyek, helyi, körzeti, megyei
- (Tisztasági verseny, egészségvédelmi, stb.)
- Pályázatok (egészségnevelés, drog)
- Akciók (takarítási, fásítási stb.)
- Osztálykirándulások
- Természetjáró túrák
- Táborok (életmód, tartásjavító, sport, stb.)
- Sportrendezvények (mindennapos testedzés, tömegsport, versenysport, DE, stb.)

Módszerek az iskolai egészségnevelésben

Kísérletek vizsgálódások, mérések:

- A természeti és a társadalmi környezet hatásai
- Az egészséges életmód intervallumai
- Az emberi test fizikai adottságai

Tájékoztató és felvilágosító előadások és fórumok (szakmai előadások, tanulói kiselőadások, kiállítások), ehhez kapcsolódó gyakorlati tevékenységsor megszervezése.

Tájékoztató, felvilágosító programok, tanfolyamok rendszere

A nevelőtestületnek

A korszerű egészségfejlesztési szemlélet kialakítása és elterjesztése (célok megfogalmazása, felmérések készítése)

Komplex és prevenciós jellegű tréningek és gyakorlatok

Együttműködés a szakszolgálatokkal (nevelési tanácsadó, gyermekjóléti szolgálat, családsegítő szolgálat)

A tanulóknak

Közvetlen és közvetett információszerzés (vizsgálatok és felmérések)
Komplex és prevenciós jellegű tréningek és gyakorlatok elsősorban az osztályfőnöki és a testnevelésórák keretén belül (test- és légző-gyakorlatok, relaxáció)
Együttműködés a szakszolgálatokkal

A szülői közösségnek

A szülői vélemények megismerése és értékelése (szülői értekezletek, fogadóórák, kérdőíves felmérések)
Tematikus szülői értekezletek szervezése
Szülők Akadémiája (a család szerepe, magatartás- és viselkedéskultúra szenvedélybetegségek).

Kapcsolódási pontok az egészségnevelésben

Az iskolában

Az iskolai szakszolgálat (iskolaorvosi, védőnői, iskolafogászati, pszichológiai és logopédiai ellátás, gyógy-testnevelés, ifjúságvédelem, szabadidő-szervezés, Esélyegyenlőségi, Diákjóléti és Szociális Bizottság működése, iskolai gyümölcsprogram)
Szülők (család)
Szülői szervezetek (iskolaszék, szülői munkaközösségek)

Az iskolán kívül

Pedagógiai szakszolgálatok (nevelési- pályaválasztási és továbbtanulási tanácsadás, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs tevékenység stb.)
Gyermejjóléti és családsegítő szolgálatok
Hatósági intézmények és szervezetek (ÁNTSZ, rendvédelmi szervezetek)
Civil szervezetek

A játékos és egészségfejlesztési testmozgás programja a tanórán kívüli foglalkozások keretében

- A sok mozgással járó, friss levegőn történő szabadidő feltételeinek megteremtése, (és ezzel, az erre irányuló igény fejlesztése):
- mozgásos játékok, vetélkedők szervezése
 - korcsolyázás a műjégpályán
 - népi játékok megismertetése
 - a népi és modern tánc oktatása
 - séták, kirándulások, túrák, táborok szervezése
 - a gyerekek az iskolában, ill. iskolán kívül működő sportszakkörökbe való irányítása
 - az iskolán kívül meghirdetett programokon való részvétel
 - egészségnap szervezése a napköziben
 - szabadban szervezett együttlétek szülőkkel

3.6.3 A mindennapos testedzés megvalósítását szolgáló program

A kötelező tanórai foglalkozások (lásd: helyi tanterv)

A nem kötelező tanórai foglalkozások (lásd: helyi tanterv)

Az iskolai és az iskolán kívüli sportkörü foglalkozások (a Diák Egyesület együttműködésével)

- atlétika
- labdajátékok (kosárlabda, kézilabda, labdarúgás, röplabda)
- torna, gumiasztal
- úszás, vízilabda
- természetjárás
- falmászás

Az iskolai gyógytestnevelés programja:

- az iskolai testnevelés és fejlesztés egyik formája,
- igénybevétele minden tanulónknak ingyenes,
- heti 3 órában történik (2 tornatermi foglalkozás, 1 gyógyúszás),
- órarendi keretbe illesztve szervezzük

Az iskolai gyógytestnevelés feladatai:

- a már kialakult testi elváltozások korrekciója, a szervezet általános fejlesztése a könnyített és gyógytestnevelésre szorulóknak speciális igényeihez alkalmazkodva,
- a betegség előrehaladásának megállítása,
- az egészségi állapot helyreállítása a testnevelés és a sport mozgásanyagának felhasználásával,
- prevenció.

A könnyített vagy gyógytestnevelésre történő beosztás, vagy a testnevelés óra alóli felmentés előfeltétele, hogy a tanuló rendelkezzen orvosi szakvéleménnyel.

Diagnóziscsoportok: mozgásszervi elváltozások, belgyógyászati elváltozások

A tanulók orvosi vizsgálatát az adott tanévet megelőző tanév május 15-ig, legkésőbb az adott tanév október 15-ig az iskolaorvos végzi. El kell érniük, hogy minden tanulónk az állapotának megfelelő iskolai testnevelésben részesüljön.

Prevenció:

Az egységes prevenció szemléletének kialakításához szükséges a tantestületen belül és az iskola egészében a tények ismerete és a prevenció felvállalása.

A prevenció formái:

- Elsődleges prevenció:
az egészséget támogató életmód gyakorlása,
a környezeti károsító tényezők kiiktatására irányuló erőfeszítések.
- Másodlagos prevenció:
az egészséges tanulók között végzett időszakos vizsgálatok, melyek célja a betegség megelőzése.

Tevékenységi kör:

- szűrésben való részvétel,
- vizsgálat,

- fejlesztési terv készítése,
- korrekciós munka,
- kontroll,
- a folyamat dokumentálása,
- kapcsolattartás a szülőkkel, pedagógusokkal.

A gyógytestnevelés rendje:

- A tanulók egy részének egészségi állapota indokolhatja, hogy az iskolaorvos könnyített vagy gyógytestnevelési foglalkozást írjon elő a számukra.
- A könnyített testnevelés során az érintett tanuló részt vesz ugyan az órarendi testnevelésórákon, de bizonyos mozgásokat és gyakorlatokat – állapotától függően – nem kell végrehajtania.
- Az iskolaorvos – a szakorvosi vélemény figyelembe vételével – a tanulókat gyógytestnevelési foglalkozásokra utalhatja, ahol megjelenésük és aktív részvételük kötelező.

-

A közoktatásban a testnevelés és a gyógytestnevelés jogi feltételrendszere lehetővé teszi a két tantárgy összehangolhatóságát. Az iskolaorvos jóváhagyása mellett a védőnők kiírása alapján közzétett felmentéseket az osztályfőnökök és a testnevelést tanítók kísérik figyelemmel.

3.7 A környezeti nevelési program

3.7.1 A környezeti nevelés szerepe és feladatai

„A környezeti nevelés olyan értékek felismerésének és olyan fogalmak meghatározásának folyamata, amelyek segítenek az ember és kultúrája, valamint az őt körülvevő biofizikai környezet sokrétű kapcsolatának megértéséhez és értékeléséhez a szükséges készségek és hozzáállás kifejlesztésében. A környezeti nevelés, hatást gyakorol a környezet minőségét érintő döntéshozatalra, személyiségformálásra egy széles értelemben vett viselkedésmód kialakítására.” (IUCN 1970)

Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a tanulókat felkészítjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre.

Ezért a környezeti nevelés:

- megfelelően stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolatot alapoz és erősít meg az élő illetve élettelen környezettel, kifejleszti a szándékot és a képességet a környezet aktív megismerésére
- felkelti az igényt és képessé tesz:
 - a környezet változásainak, jelzéseinek felfogására, összefüggő rendszerben történő értelmezésére, a rendszerben felismerhető kapcsolatok megértésére,
 - a problémák megkeresésére, okainak megértésére,
 - a kritikai és kreatív gondolkodás kialakítására, és ezáltal a lehetséges megoldások megkeresésére,
 - az egyéni és a közösségi döntések felelősségének megértésére, vállalására a környezettel kapcsolatos kérdésekben,
 - a környezet érdekeit figyelembe vevő cselekvésre.

3.7.2 Az értékek ismerete, a természethez való viszony és az egészséges környezet jelentősége (a környezeti ártalmak hatásai)

A társadalomba szerveződött ember biológiai és társadalmi lényét fenntartó alapvető tevékenységei az anyagi javakat előállító termelés és fogyasztás. Az előbbi során a természeti környezet anyagait felhasználva, feldolgozva és átalakítva épít magának például lakóhelyeket, termel és állít elő élelmiszereket, készít a további termeléshez szükséges eszközöket, közlekedik és szállít. Mivel e tevékenységei anyag- és energiafelhasználással, sok esetben átalakulással is járnak, szükségszerűen energiát és hulladék anyagok keletkezését is eredményezi.

Környezeti állapotunk iskolai minősége

Iskolánk Nyíregyháza egyik legnagyobb lakónegyedének, a Jósavárosnak középpontjában épült **vasbeton-szerkezetes, háromszintes épületben működik**. A házgyári elemekből felépült, lakótelepi környezetben álló oktatási épülethez sport- és játszóudvar kapcsolódik. Ebben a nem környezetbarát külső környezetben a belső terek átalakításával, a természetes anyagok beépítésével, a világítás korszerűsítésével sikerült egy harmóniát tükröző színvilágú, esztétikus belső környezetet kialakítani. A cél az volt, hogy az épített környezet negatív hatásait ellensúlyozva a tanulók számára igényes, esztétikus környezetet alakítsunk ki úgy, hogy a tágabb külső és a szűkebb belső környezet harmonikusan kapcsolódjon egymáshoz.

Az osztálytermek – igazodva a tanulók életkori sajátosságaihoz – egészségi és esztétikai szempontból egyaránt megfelelő berendezési tárgyakkal illeszkednek az iskola egészéhez (padok, asztalok, székek, relaxa, megfelelő világítás). Dekorációjuk anyagukban és tartalmukban az iskolai élet eseményeit, a tantárgyak sajátosságait, értékeit közvetítik. A természeti és a mesterséges környezet formái kiegészítik egymást, (zöld növények, termések, tárgyak, formák gyűjteménye). Folyamatosan gazdagodnak az osztálytermek a tárgykultúra értékeivel is (népművészeti anyagok gyűjteménye, régimúlt idők használati tárgyai).

A folyosók valamennyi szinten az egységes arculatot tükrözik. A pihenő sarkok falaira keretezett dekorációs anyagok – elsősorban a tanulók munkái – kerültek. A folyosókon zárt szemetes edények biztosítják a szelektív hulladék gyűjtését.

Az aula színben és formájában harmonikusan illeszkedik az oktatási épület belső tereihez. **Az Északi és Déli kiállítóterem** konferenciák és kiállítások megtartására használható, a modern kor kihívásaira feleletet adó új épületrész.

A sport és játszóudvar átépítésével a természetes és az épített környezet harmóniáját sikerült megeremteni. Természetes anyagok felhasználásával (asztalok, padok, szabadtéri játékok) funkciójának megfelelő, a szabadidő hasznos eltöltését szolgáló tereket sikerült létrehozni. A zöld környezetet az éves faültetési akciók gazdagítják. A bitumenezett sportpályákat védőháló védi. A 2018-ban átadott műfüves gumiborítású kézilabdapályák és a gumiborítású futópálya további sportolási lehetőségeket biztosít a tanulók számára.

Az ebédlő az oktatási épülethez csatlakozó földszintes épületrészben található. Egy turnusban közel száz tanuló számára biztosítja az étkezés feltételeit. Az étkeztetés

több turnusban, önkiszolgáló rendszerben történik. A kulturált étkeztetés feltételeinek megteremtése folyamatos feladat.

A **kis tornaterem**, a **nagy tornaterem** (télrelválasztó függöny lehetőségével), a **tornacsarnok**, a **konditerem**, valamint a **táncterem** egyszerre öt osztály testnevelés órájának megtartásához nyújt megfelelő feltételeket. Berendezési tárgyaik és felszereltségük az iskola anyagi lehetőségeitől függően környezetbarát anyagokkal egészültek ki. A nagy tornaterem világítását korszerűsítették, padlózata műanyag borítású, fűtése szabályozható.

3.7.3 Környezeti nevelésünk jövőképe

Hosszú távú célok

- Az egyetemes természetnek (a világegyetem egészének) mint létező értéknek a tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is annak környezetével és kultúrájával együtt.
- A Föld egészséges folyamatainak visszaállítása, harmóniára való törekvés.
- A bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése.
- A környezettudatos magatartás és életvitel kialakulásának elősegítése.
- Az ökológiai gondolkodás kialakítása és fejlesztése.
- A létminőség választásához szükséges értékek és viselkedési normák kialakítása.

Rövid távú célok

- A szűkebb környezet (iskola és szülőföld) értékeinek, hagyományainak megismerése, ápolása és védelme.
- A felnőttek (pedagógusok és szülők) példamutató, környezettudatos magatartása és életvitele, mint a környezeti nevelés egyik fontos eleme.
- A környezeti nevelés megjelenése a nevelés és oktatás valamennyi területén.
- A tantárgyközi kapcsolatok erősítése, a komplex környezetvédelmi szemlélet és a problémamegoldó gondolkodás kialakítása, fejlesztése érdekében.
- Az iskolai környezet mindennapi életével összefüggő környezetvédelmi tevékenység erősítése (a tiszta környezet, a kommunális szolgáltatások, a víz, villany, gáz, fűtés racionális igénybevétele).

3.7.4 A környezeti nevelés iskolai programja

Főbb feladatai:

- Az általános iskola 1-4. osztályában az intézmény és a szűkebb szülőföld Szabolcs-Szatmár-Bereg megye történelmének, irodalmi emlékhelyeinek, természeti adottságainak természetes és mesterséges környezetének, hagyományainak megismerése.
- Az általános iskola 5-8. osztályában az intézmény és a tágabb szülőföld történelmének, irodalmi emlékhelyeinek, természeti adottságainak természetes és mesterséges környezetének, hagyományainak megismerése. A tudatos környezetvédelmi magatartás és ökológiai szemléletmód kialakítása és erősítése.

- A gimnázium valamennyi évfolyamán a globális és komplex környezettudatos szemléletmód és magatartás kialakítása.

Tanórai foglalkozások

A környezeti nevelés szaktárgyi tematikája

A humán tantárgyakban

- Az anyanyelv gazdagságának megismerése a tájnyelv és a köznyelv egymásra hatásának felismerése.
- A közvetlen környezet (természetes és mestersége) értékeit bemutató irodalmi alkotások megismerése (mesék, mondák, népdalok).
- Az irodalmi művekben megjelenő környezeti értékek, az ember és a természet közötti harmónia megismerése.
- Az anyanyelv védelme, a nyelvi környezetszennyezés elkerülése.
- A környezeti változásoknak a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására gyakorolt hatásának az értelmezése.
- A helyi történelmi értékek megismerése, a hagyományok tisztelete.
- A népszokások megismerése.
- Az idegen nyelv segítségével más országok környezeti problémáinak megismerése, ennek érdekében az idegen nyelvi kommunikáció képességének fejlesztése.

A természettudományos tantárgyakban

Képessé tenni a tanulókat:

- Az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyainak megfigyelésére és reális becslésére,
- A környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával,
- A más tantárgyakban tanított környezeti összefüggések matematikai módszerekkel történő demonstrálására,
- A rendszerekben való gondolkodásra,
- A környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségek kialakítására,
- A környezet megfigyelésekkel, vizsgálatokkal történő megismerésére,
- Az élővilág sokszínűségének, az élőlények egyedi megismételhetetlen voltának, az ember felelősségének az élővilág megőrzésében történő megismerésére,
- A természet jelenségeinek elemi szintű értelmezésére, a környezet állapota iránti érzékenység fejlesztésére,
- A helyes környezeti attitűdök fejlesztésére,
- A környezeti változások magyarázatára,
- Az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzás, zaj, rezgés) egészségkárosító hatásának, ezek kibocsátása csökkentési lehetőségeinek megismerésére,
- A környezet változása törvényszerűségeinek értelmezésére és a globális környezeti problémák megoldására,
- A környezeti erőforrások felelősséggel történő felhasználására,
- Az alternatív energiahordozók és források megismerésére,
- A környezeti elemek egyszerűbb vizsgálatára, az eredmények értelmezésére,

- A környezetet legjobban szennyező anyagok megismerésére, ezek használatára,
- A különböző technológiák hatásának megismerésére,
- Tapasztalatok szerzésére, élmények gyűjtésére a közvetlen élő és élettelen környezetükről,
- A környezetben lezajló változásoknak az érzékelésére és értékelésére,
- Annak megértésére, hogy a különböző népek eltérő természeti és gazdasági körülményei, hagyományai meghatározzák gondolkodásmódjukat, világszemléletüket,
- Annak megértésére, hogy a társadalom földrajzi változások, a felgyorsult fogyasztás miatt a föld erőforrásai kimerüléséhez vezetnek,
- A globális problémák és azok megelőzési illetve mérséklési lehetőségeinek megismerésére,
- A természeti és az épített környezet szépségeinek megőrzésére és szeretetére,
- Az élőlények alapvető szervezeti működésének megismerésére, a közöttük lévő ok-okozati összefüggések felfedezésére,
- A földi élet sokféleségében való tájékozódásra, az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszer megismerésére,
- A környezet egészségügyi problémák megismerésére,
- Az emberi alkotásokban meglévő értékek megismerésére,
- A technika okozta környezeti károsodások és azok megelőzési módjainak megismerésére,
- A problémák rendszerét és azok lényegét átlátó környezetgazdálkodás megismerésére,
- Az alapvető biokertészeti ismeretek elsajátítására,
- A komposztálás folyamatának megismerésére,
- A környezetbarát technikák és technológiák megismerésére,
- A számítógép segítségével megszerezhető tudás szűrésére, a megfelelő adatok kiválogatására gyűjtésére, feldolgozására,
- A távközlési-informatikai berendezések környezetkárosító hatásának megismerésére.

A művészeti tantárgyakban

Képessé tenni a tanulókat

- A természeti és a művészeti szépség rokonságának és azonosságának felismerésére,
- A természet zenei ábrázolásainak megismerésére,
- A népdalokban megjelenő természeti szépségek felfedezésére,
- A zenei környezetszennyezés felfedezésére, az ellene való védekezésre,
- A természet sokszínűségének és formagazdagságának megismerésére,
- A hagyományok megismerésére,
- A tárgyi világ formanyelvi elemeinek, a tartalom és a forma elemeinek megismerésére,
- A helyi népi építészeti emlékek felkutatására és megismerésére.

A testnevelés tantárgyában

Képessé tenni a tanulókat

- Annak megértésére, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják az egészséges testi fejlődésüket,

- Annak megértésére, hogy a testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben,
- Annak megértésére, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes,
- Annak megértésére, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készült eszközöket és tornaszereket használnak.

Az osztályfőnöki tevékenység a környezeti nevelésben

- Az osztályfőnök értékrendje, igényessége befolyásolja a tanulók és szülei értékrendjét,
- Általános tájékozottsága, problémafelismerő és feldolgozó képessége segíti a környezethez való viszony alakítását,
- A tanulókkal végzett együttes tevékenysége során lehetősége nyílik a mindennapi problémák felismertetésére, az életmódminták elemzésére, a megoldások keresésére, a környezet megóvására, szépítésére, otthonossá tételére, igényes, gondos alakítására,
- Az osztályfőnök segíti továbbá a fogyasztói társadalom hibáinak felismerését és megoldását (a táplálkozási szokások, az iskolai büfé kínálata, a szükségtelen túlcsomagolás, a szemét kezelése, az anyag-, energiatakarékosság),
- A közös tanulmányi kirándulások, vetélkedők, különböző akciókban való részvétel kiegészíti és összefűzi az egyes szaktantárgyak ismereteit.

Tanórán kívüli foglalkozások

Célja:

- Az új lehetőségek biztosítása az ismeretszerzésre (biológiai sokféleség, fenntartható fejlődés),
- A meglévő ismeretek mélyítése, szelektálása,
- A környezetbarát életmód elsajátítására ösztönzése a tanulóknak,
- A szűkebb és a tágabb környezet iránti érzékenység képességének, a helyes szokásoknak, viselkedési normáknak kialakítása,
- A felelősségteljes cselekvésre ösztönzés.

Napközis és szabadidős foglalkozások

- Zöld sarok kialakítása és gondozása
- Tisztasági őrjárat szervezése
- „Örökbe fogadási” akció: egy-egy fa, terület gondozása
- Téli madáretetés
- Az iskola hagyományőrző programjaiban való rendszeres részvétel
- Környezetbarát magatartás, viselkedés kialakítása és megszilárdítása
- Takarékos anyag- víz- és energiafelhasználás
- Környezetvédelmi létesítmények látogatása (vadas park, botanikus kert)
- Környezetvédelmi versenyek, vetélkedők szervezése
- Környezetvédelmi kiállítások és bemutatók szervezése
- Környezetvédelmi akciók (szárazelem gyűjtése, papírgyűjtés) szervezése
- Pályázatokon való részvétel
- Környezetvédelmi szakkörök szervezése

Környezetvédelmi napok – „jeles napok”

- A víz világnapja március 22.
- Egészségügyi világnap április 7.
- A Föld napja április 22.

- Madarak és fák napja május 10.
- Környezetvédelmi világnap június 5.
- Takarítási világnap szeptember harmadik szombatja
- Állatok világnapja október 4.

Környezetvédelmi versenyek

- Hermann Ottó Országos biológiaverseny 7-8. évfolyam
- Curie Országos természetismereti emlékverseny 3-12. évfolyam

Hétvégi iskolai környezetvédelmi programok, akciók

- Fásítás, környezetrendezés, takarítás stb.

Kirándulások, erdei iskola, aktív turisztikai programok, természetjárás

Célja:

- Az elméleti ismeretekre építve a természet megfigyelése és megismerése
- A megfigyelt és megvizsgált jelenségek, folyamatok értelmezése, az alapvető törvényszerűségek meghatározása
- A természeti környezetben való viselkedés normáinak elsajátítása és gyakorlása
- Aktív természet- és környezetvédő tevékenység

Az ismeretszerzés és az ismeretek feldolgozása önálló illetve kiscsoportos foglalkozásokban történik. A kirándulások, az erdei iskola és a túrák helyszíneinek kiválasztásában fontos szempont, hogy a helyszín legyen alkalmas a komplex ismeretszerzésre, adjon lehetőséget, a földrajzi, a történelmi, a helytörténeti, a technikai és a művészeti ismeretek bővítésére.

Az erdei iskola a negyedik, hatodik, tizedik évfolyam tanulói számára ajánlott, az életkori sajátosságoknak megfelelő program.

Tájékoztató-felvilágosító programok

- A tájékozódás és az önművelődés igényének kialakítása és folyamata a természet- és a környezetvédelem területén.
- A nevelőtestület részére szakmai tanácskozások, tréningek szervezése.
- A szülői közösség számára aktuális környezeti nevelési témában tájékoztató fórum szervezése.

Az iskolán kívüli rendezvények

Iskolánk rendszeres kapcsolatot ápol az alábbi állami és civil szervezetekkel

- Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat megyei szervezete
- Országos ÖKO Iskolai hálózat Budapest
- Magyar Madártani Egyesület megyei szervezete
- E-misszió

3.8A nevelési/pedagógiai program végrehajtásához szükséges, a nevelő, oktató munkát segítő eszközök, felszerelések jegyzéke

Az intézmény - feladatainak ellátásához - rendelkezik a Nkt: 22.§ (1) bekezdésében meghatározott feltételekkel, és az a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 2. számú mellékletének iskolára vonatkozó előírásaival (helyiségek, illetve ezek bútorzata és egyéb berendezési tárgyai, nevelőmunkát segítő eszközök). A fogyatékos gyermekek neveléséhez, oktatásához szükséges akadálymentes helyiségek kialakítása (vizesblokk), valamint eszközök beszerzése (SNI I., SNI III., SNI V. csomag) részlegesen megtörtént, illetve folyamatos fejlesztés alatt van.

4. OKTATÁSI PROGRAM

4.1 Az iskolai élet sajátosságai és jellemzői

A Nyíregyházi Egyetem Eötvös József Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium alaptevékenysége

- **Alapfokú nevelés és oktatás** (bevezető-, kezdő-, alapozó- és fejlesztő szakasz)
- **Középfokú nevelés és oktatás** (általános műveltséget megszilárdító, elmélyítő és pályaválasztást segítő szakasz az emelt és a középszintű **érettségi vizsgára való felkészítéssel**)
- A tanító- és a tanárképzésben résztvevő **hallgatók tanítási gyakorlatának** szervezése, szakmai irányítása és értékelése

A fentiekből következik, hogy iskolánk általánosan – általános- és középfokon is – képző intézmény. E mellett azonban hangsúlyozottan vesszük figyelembe tanulóink egyéni képességeit, érdeklődését, a Nyíregyházi Egyetem képzési arculatának változásait és távlati céljait, s így iskolánk oktató-nevelő munkájának tervezését, profiljának alakítását az általános és a speciális célok együttesen határozzák meg mind tartalmi, mind pedig szervezeti vonatkozásban.

Az iskola a sokszínű és az iskolahasználók számára – a gyermekek érdeklődése és képességei szerinti – sokféle választási lehetőséget kínáló képzési programjai mellett fontos szempontnak tartja a szolgáltató **iskolamodell** olyan jellegű kiépítését, amelyben az általános- és középiskolai nevelés-oktatás mellett megtalálhatóak az alábbi – az iskola nyújtotta lehetőségeket komplexé tevő és az iskola versenyképességét is növelő – **szolgáltatások is**:

- az **iskolaorvosi és védőnői** ellátás
- a **logopédiai** ellátás
- az **iskolapszichológusi** ellátás
- a **gyógytestnevelői** ellátás
- az **ifjúságvédelmi** ellátás

Az alapelvekben és célokban megfogalmazott hagyományos és új értékek megvalósulása az iskolánkban folyó nevelő-oktatómunka napi gyakorlatában, egyensúlyban van, s egyik sem érvényesülhet a másik rovására.

Az iskola oktatási-képzési specialitásai, irányai

Iskolánk képzési specialitásait az alábbi tényezők alakították ki:

- hagyományaink
- a képzés összetett szerkezete
- a szülők és a tanulók, valamint a fenntartó igényei
- a tárgyi és személyi feltételek
- a tantestület innovatív szellemisége

Speciális képzések az iskolában

Az alapfokú nevelést-oktatást nyújtó gyakorló általános iskolai profil emelt szintű, illetve emelt óraszámú (orientációs) programokkal egészül ki, melyhez 1993-tól középfokú nevelés-oktatás kapcsolódik.

A 90-es évek elején kezdődött el országszerte a hagyományos iskolaszervezetek megváltoztatása, sokszínűbbé válása. Ezzel összefüggően – a hagyományos értékeket megtartva és rugalmasan alkalmazkodva a változó társadalmi igényekhez –

vezette be iskolánk a **nyolc évfolyamos gimnáziumi képzést** (1993/94). Az intézményben folyó szerkezet-átalakító programot egészítette ki a hagyományos **négy évfolyamos gimnáziumi képzés** (1997/98) és az **idegen nyelvi előkészítő program** indítása (2004/05). Ez utóbbi, öt évfolyamos gimnáziumi képzést egy emelt szintű képzési struktúra váltotta fel a 2010-es években, mely a gimnáziumi tagozat teljes 9. évfolyamára kiterjed. Mindezekkel iskolánk mint gyakorlóiskola bővítette a tanító- és tanárképzés gyakorlati képzési lehetőségeit is.

Speciális programok

A kiemelkedő képességű illetve speciális érdeklődésű gyermekek számára már az általános iskolában – humán és reálterületeken egyaránt – emelt szintű, illetve emelt óraszámú képzést indítunk a különböző tantárgyakból:

- **Idegen nyelv** (német, angol francia az 1. évfolyamtól a JÁTÉKHÁZ program és a szabadon választható órák terhére, a korai nyelvoktatás keretében)
- **Testnevelés** (emelt szintű illetve emelt óraszámú oktatás az 1-4. évfolyamon)
- **Matematika** (emelt óraszámú oktatás az 1-4. évfolyamon)
- **Művészetek** (éneke-zene emelt óraszámú oktatás az általános iskola 1-4. évfolyamán; rajz emelt óraszámú oktatás az általános iskola 5-8. évfolyamán)
- **Matematika** (emelt óraszámú oktatás az általános iskola 5-8. évfolyamán)
- **Matematika** (emelt óraszámú oktatás a nyolc évfolyamos gimnázium 5-8. évfolyamán)
- **Idegen nyelv** (emelt szintű oktatás a nyolc évfolyamos gimnázium 5-10. évfolyamán)
- **Matematika** (emelt szintű oktatás a 9-12. évfolyamon)
- **Fizika** (emelt szintű oktatás a 9-12. évfolyamon)
- **Informatika** (emelt óraszámú oktatás a 9-12. évfolyamon)
- **Biológia-kémia** (emelt szintű oktatás a 9-12. évfolyamon)
- **Angol nyelv** (emelt szintű oktatás a 9-12. évfolyamon)
- Tehetséggondozó foglalkozások **a diákok által igényelt** tantárgyakból (a 9-10. évfolyamokon orientációs jelleggel, 11-12.-ben fakultációs keretben)

Nem osztály- illetve órakeretben folyó speciális tevékenységi formák

- Napközi otthoni ellátás (1-6. évfolyamon)
- Énekkar
- Idegen nyelvi drámakörök
- Grafika, citera, furulya, szintetizátor foglalkozások
- Szakkör
matematika
idegen nyelv
- Sportkör
tömegsport
atlétika
torna, gumiasztal
ügyességi sportok ("falmászás")
labdajátékok (labdarúgás, röplabda)
turisztika

Az iskola által szervezett versenyek, szakmai rendezvények

- Bereznai Gyula Matematikaverseny
- A Nyolcosztályos Gimnáziumok Területi Szövetségéhez tartozó iskolák tanulójának sportversenye (évente más-más szervezésben)
- A Nyolcosztályos Gimnáziumok Területi Szövetségéhez tartozó iskolák tanulójának kulturális és tanulmányi versenye (évente más-más szervezésben)
- Sportnap rendezvényei
- Természetvédelmi – környezetvédelmi nap
- Országos Francia Nyelvi Tanulmányi Verseny
- Karácsonyi hangverseny az Énekkar szervezésében

4.2A nevelő és oktató munka pedagógiai szakaszai

Az iskolai nevelés-oktatás általános műveltséget megalapozó szakasza	Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza	1-2. évfolyam	Bevezető szakasz	Nem szakrendszerű oktatás
		3-4. évfolyam	Kezdő szakasz	
		5-6. évfolyam	Alapozó szakasz	szakrendszerű oktatás
		7-8. évfolyam	Fejlesztő szakasz	Szakrendszerű oktatás
	A középfokú nevelés-oktatás szakasza	9-10. illetve 9-11. évfolyam	Általános műveltséget megszilárdító szakasz	
		11-12. illetve 12-13. évfolyam	Általános műveltséget elmélyítő, pályaválasztást segítő szakasz	

4.3 Vizsgák az iskola gimnáziumi képzésében

4.3.1 Vizsgák a 6. évfolyam végén

Tanulói célcsoport: a nyolc évfolyamos gimnázium adott évfolyamán tanulók

A vizsga tantárgyai: magyar nyelv és irodalom

matematika

idegen nyelv

Formája: írásbeli - magyar nyelv és irodalom, valamint matematika tantárgyakból a központi kompetenciamérésen való részvétellel írásbeli és szóbeli idegen nyelvből

Követelményei:	magyar nyelv és irodalom, valamint matematika tantárgyakból egységes központi követelmények
Minősítése:	idegen nyelv 5-6. évfolyam műveltségi anyaga érdemjeggyel történik, mely az adott tantárgy tanév végi osztályzatába beszámításra kerülhet akkor, ha a beszámításra kerülő, a kompetenciamérés során elért érdemjegy értéke magasabb, mint a tanuló félév során az adott tantárgyból elért „súlyozott” átlageredménye és a beszámításra kerülő érdemjegy/érdemjegyek a tanuló félév során elért „súlyozott” átlageredményének értékét javítja, emeli.

A vizsga célja a tanulói teljesítmények folyamatos mérése, valamint, hogy a tanulók vizsgarutint szerezzenek. Fontos, hogy az eredmények alapján az iskola össze tudja hasonlítani a diákok teljesítményét az országos mutatókkal és a hasonló helyzetű intézmények statisztikai jellemzőivel. Ugyanakkor az iskola, illetve osztály tantárgyi átlagától elmaradó teljesítmény esetében a vizsgát a diákokkal és szüleikkel történő konzultáció követi, melyen az iskola javaslattal élhet a tanuló továbbhaladását illetően.

4.3.2 Vizsgák a 8. évfolyam végén

Tanulói célcsoport: a nyolc évfolyamos gimnázium adott évfolyamán tanulók

A vizsga tantárgyai: magyar nyelv és irodalom
matematika

Formája: írásbeli - a központi kompetenciamérésen való részvétel

Követelményei: egységes központi követelmények

Minősítése: érdemjeggyel történik, mely az adott tantárgy tanév végi osztályzatába beszámításra kerülhet akkor, ha a beszámításra kerülő, a kompetenciamérés során elért érdemjegy értéke magasabb, mint a tanuló félév során az adott tantárgyból elért „súlyozott” átlageredménye és a beszámításra kerülő érdemjegy/érdemjegyek a tanuló félév során elért „súlyozott” átlageredményének értékét javítja, emeli.

A vizsga célja a tanulói teljesítmények folyamatos mérése, valamint, hogy a tanulók vizsgarutint szerezzenek. Fontos, hogy az eredmények alapján az iskola össze tudja hasonlítani a diákok teljesítményét az országos mutatókkal és a hasonló helyzetű intézmények statisztikai jellemzőivel.

4.3.3 Vizsgák a 10. évfolyam végén

Tanulói célcsoport: a nyolc és négy évfolyamos gimnázium adott évfolyamán tanulók

A vizsga tantárgya: a tanuló által választott valamelyik tanult idegen nyelv

Formája: írásbeli és szóbeli

Követelményei: első idegen nyelv 9-10. évfolyam műveltségi anyaga

Minősítése: érdemjeggyel történik, mely az adott tantárgy tanév végi osztályzatába beszámításra kerülhet akkor, ha a beszámításra kerülő, a vizsga során elért érdemjegy értéke magasabb, mint a tanuló félév során az adott tantárgyból elért „súlyozott” átlageredménye és a beszámításra kerülő érdemjegy a tanuló félév során elért „súlyozott” átlageredményének értékét javítja, emeli.

A vizsga célja a tanulói teljesítmények folyamatos mérése, valamint, hogy a tanulók vizsgarutint szerezzenek. A teljesítmények értékelése után az azonos nyelvet tanító tanárok az érettségire történő eredményes felkészülés érdekében javaslatot tesznek az intézmény vezetője felé az évfolyam tanulójának csoportbeosztását illetően a 11-12. évfolyamra (lásd 6.1.3).

A vizsgák lebonyolítása mindhárom célcsoport esetében tanítási napokon, kötelező tanórai foglalkozások keretében történik.

5. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

5.1 Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások, ezek óraszámai, az előírt tananyag és követelményei

5.1.1 Az iskola által választott kerettantervek

Az oktatásért felelős miniszter által kiadott vagy jóváhagyott kerettantervek közül az iskola A kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII.21.) számú EMMI rendelet mellékletei közül az alábbiakat választja:

- 1. melléklet – Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára, ezen belül:
 - Ének A-változat
- 2. melléklet – Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára, ezen belül:
 - Magyar nyelv és irodalom A-változat
 - Biológia és egészségтан B-változat
 - Fizika B-változat
 - Kémia B-változat
 - Ének A-változat
 - Az emelt óraszámú kerettantervek közül:
 - Matematika A-változat
- 3. melléklet – Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyamára, ezen belül:
 - Biológia és egészségtan B-változat
 - Fizika B-változat
 - Kémia B-változat
 - Ének A-változat
 - Választható művészeti tantárgyak – ének A-változat
 - Az emelt óraszámú kerettantervek közül:
 - Matematika A-változat
 - Biológia és egészségtan
 - Fizika
 - Kémia
 - Idegen nyelv
- 4. melléklet – Kerettanterv a gimnáziumok 5 – 12. évfolyamára, ezen belül:
 - Biológia és egészségtan B-változat
 - Fizika B-változat
 - Kémia B-változat
 - Ének A-változat
 - Választható művészeti tantárgyak – ének A-változat
 - Az emelt óraszámú kerettantervek közül:
 - Matematika A-változat
 - Idegen nyelv

5.1.2 A választott kerettantervek által meghatározott óraszámok feletti kötelező tanórai foglalkozások és a választható tantárgyak, a nem kötelező tanórai foglalkozások, tananyaga, a tanórai foglalkozások megnevezése, óraszama

Az 1-12. évfolyamon használt helyi tantervek részletesen megtalálhatóak az iskola honlapján elhelyezett Intézményi közzétételi listában Tananyag- és követelményrendszer címszó alatt. A helyi tantervek az alábbi órahálót követik:

Óraterv a helyi tantervhez az 1–4. évfolyamon				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6+1	6+1
Idegen nyelvek	0+1	0+1	0+1	2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Informatika				0+1
Kötelezően választandó óraszám	1	1	1	1
Kötelező óraszám összesen	25	25	25	27
Választható tantárgyak köre				
Idegen nyelvek	1	1	1	1
Matematika	1	1	1	1
Ének-zene	1	1	1	1
Testnevelés és sport	1	1	1	1

Megjegyzés: Az 1-4. évfolyamokon az iskola által szabadon tervezhető órakeretet részben beépítettük az alapóra-hálóba. (Az alapóraszám mellett + jellel találhatóak.) A tanulóknak ezen felül kell választaniuk +1 óra specializációt minden évfolyamon.

Óratervezet a helyi tantervhez az általános iskola 5–8. évfolyamán				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4+1	3+1	4+1
Idegen nyelvek	3	3+1	3+1	3+1
Matematika	4	3+1	3+1	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Erkölcstan	1	1	1	1
Természetismeret	2	2		
Biológia-egészségtan			2	1
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Hon- és népismeret	1+1			
Informatika	0+1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Kötelezően választandó óraszám	0	0	0	0
Kötelező óraszám összesen	28	28	31	31
Választható tantárgyak köre				
Matematika	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2

Megjegyzés: Az iskola által szabadon tervezhető órakeretet beépítettük az alapóra-hálóba. (Az alapóraszám mellett + jellel találhatóak.)

Óratervezet a helyi tantervhez a nyolc évfolyamos gimnázium 5–12. évfolyamán								
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4+1	3+1	4+1	4	4	4+1	4+1
I. idegen nyelvek	3	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3	3
II. idegen nyelv					3+1	3+1	3	3
Matematika	4	3+1	3+1	3+1	3	3	3+1	3+1
Történelem, társ. és áll.p. ism.			2	2	2	2	3	3
Erkölcstan	1	1	1	1				
Etika							1	
Társ., állampolg. és gazd. ism.	2	2						
Természetismeret	2	2						
Biológia-egészségtan			2	1		2	2	2
Fizika			2	1	2	2	2	
Kémia			1	2	2	2		
Földrajz			1	2	2	2		
Ének-zene	1	1	1	1	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1		
Hon- és népismeret	1+1							
Dráma és tánc					1			
Ének-zene *							1	
Vizuális kultúra *							1	0,5
Dráma és tánc *								0,5
Mozgókép. és médiaism.*								1
Informatika	0+1	1	1	1	1	1		
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1					1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1	1	1	1	1
Kötelezően választható	0	0	0	0	2	2	4	6
Összesen:	28	28	31	31	35	36	35	35
Választható tantárgyak								
I. idegen nyelvek	2	2	2	2	2	2		
Matematika	2	2	2	2	2	2		
Fizika					2	2		
Informatika					2	2		
Biológia					3	2		
Kémia					1	2		
Magyar nyelv és irodalom +					1	1		
Matematika +					1	1		
Fakultáció 1.							2	3
Fakultáció 2.							2	3

* Választott művészeti tárgyak a 11-12. évfolyamon

Megjegyzés: Az iskola által szabadon tervezhető órakeretet részben beépítettük az alapórá-hálóba (az alapórászám mellett + jellel találhatóak), a többi szabadon választható.

Óraterv a helyi tantervhez a négy évfolyamos gimnáziumban (9–12. évf.)				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4+1	4+1
I. idegen nyelv	3+1	3+1	3	3
II. idegen nyelv	3+1	3+1	3	3
Matematika	3	3	3+1	3+1
Történelem, társ. és állampolg. ism.	2	2	3	3
Etika			1	
Biológia – egészségtan		2	2	2
Fizika	2	2	2	
Kémia	2	2		
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és tánc	1			
Ének-zene *			1	
Vizuális kultúra *			1	0,5
Dráma és tánc *				0,5
Mozgókép-kultúra és médiaismeret*				1
Informatika	1	1		
Életvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Kötelezően választandó óraszám	2	2	4	6
Kötelező óraszám összesen	35	36	35	35
Választható tantárgyak köre				
Matematika	2	2		
Fizika	2	2		
Angol nyelv	2	2		
Informatika	2	2		
Biológia	3	2		
Kémia	1	2		
Magyar nyelv és irodalom +	1	1		
Matematika +	1	1		
Fakultáció 1.			2	3
Fakultáció 2.			2	3

* Választott művészeti tárgyak a 11-12. évfolyamon

Megjegyzés: Az iskola által szabadon tervezhető órakeretet részben beépítettük az alapórá-hálóba (az alapóraszám mellett + jellel találhatóak), a többi szabadon választható.

5.1.3 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Idegennyelv-oktatás:

- 5. osztálytól kezdve az idegen nyelvek oktatása órarendileg évfolyam szinten azonos időpontban zajlik. Egy idegen nyelvből a szabad nyelvválasztás után több csoport is alakulhat az adott évfolyamon. A besorolást az 5. és 9. évfolyamra teszt írása előzi meg, míg a 11.-es beosztás alapja a 10. osztály végi vizsga (lásd 5.3.2). A csoportszerveződés minimális létszáma 10 fő. A sávós órarendi kialakítás lehetővé teszi az esetlegesen eltérő nyelvi előképzettséggel érkező (felvett/átvett) tanulók mindegyikének a neki megfelelő haladási ütemű csoportba sorolását függetlenül attól, hogy az évfolyam mely osztályába került. Módot ad arra is, hogy a tanulmányokban történő elmaradás, illetve gyorsabb fejlődés esetén az illető diák csoportot válthasson. A csoportváltást a tanuló és szülőjének tájékoztatása, valamint a küldő és a fogadó tanár konzultációja kell, hogy megelőzze, és az intézmény vezetője hagyja jóvá.

Emelt szintű oktatás a gimnázium felsőbb évfolyamain:

- Intézményünk a 9. évfolyamra meghirdetett emelt szintű programok mindegyikét elsősorban féléves keretben képzeli el. A felvételi eljárás végén körvonalazódó osztályokban az emelt szintű programok alapját képező tantárgyakat csoportbontásban tanítjuk, elősegítve ezzel a speciális képzésre igényt tartó tanulók megfelelő haladási ütemét.

Fakultációs oktatás

- Az iskola a 11-12. évfolyamra a 5.9.1-ben felsorolt tantárgyak esetében vállalja tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését. A 10. évfolyam végi jelentkezések összesítése után az intézmény vezetője dönt az egyes csoportok indításáról. Általában a csoportszerveződés minimális létszáma 8 fő.

5.1.4 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A nemzeti, etnikai kisebbséghez nem tartozó tanulók részére a településünkön élő kisebbségek kultúrájának megismerését alapvetően integrált oktatás formájában biztosítjuk. A tantárgyi keretek között megjelenő, a kisebbségek kultúrájának, képzőművészetének, zenei világának, népviseletének és életmódjának megismerése szolgáló ismeretanyag nem elkülönítetten, hanem az évfolyamok tantervi követelményeiben beépítve, az egyes témakörök részterületeiként jelennek meg, és azok a Magyarországon élő összes népcsoporttal együtt kerülnek tárgyalásra. A Nyíregyháza város környékének kisebbségeihez tartozó csoportok közül kiemelten foglalkozunk a szlovák és a cigány kisebbség kultúrájával.

A településen élő nemzeti, etnikai kisebbség kultúrájának megismerését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- tanórák
- osztályfőnöki órák
- tanórán kívüli tevékenységek:
 - szakkörök,
 - hagyományőrző rendezvények,
 - kiállítások szervezése, rendezése,
 - szabadidős tevékenységek,
 - táborozások,
 - színház- és múzeumlátogatás,
 - hangverseny-látogatás,
 - iskolai fellépések.

A tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységekben lehetőség nyílik a toleranciára való nevelésre, a másság megismerésére, tiszteletben tartására.

5.2 Az iskolában alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztását meghatározó tényezők

- 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet a tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről
- 2011. évi CXCV. törvény, a nemzeti köznevelésről 63. § (1) bekezdés c) pontja, illetve 94. § (1) bekezdés j) pontja.
- A szaktanárok által meghatározott elvek:
 - A tantervi követelményekhez való alkalmazkodás
 - A tanulhatóság (világos, szabatos nyelvezet, szerkezeti áttekinthetőség, szemléletesség)
 - Szakmai megbízhatóság
 - Munkafüzetek esetén a feladatok mennyisége, változatossága, készség- és képességfejlesztő jellege, a differenciálás lehetőségei)
 - Esztétikum

(Az alkalmazott tankönyvek tanulmányi segédletek és taneszközök aktuális jegyzékét tanévenként rögzítjük.)

5.3 Az iskola magasabb évfolyamaiba lépés feltételei

5.3.1 A gyermek, tanuló köteletségének teljesítése, továbbhaladása az iskolában

A gyermek, tanuló köteletségének teljesítéséről és továbbhaladásáról a 2011. évi CXCV. törvény a Nemzeti köznevelésről 54 – 57. §, valamint 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (VI. fejezet) jogszabályok rendelkeznek.

5.3.2 A magasabb évfolyamra lépés feltételei az Eötvös Gyakorlóban

- 1. évfolyamon, és 2. évfolyamon félévkor a 2011. évi CXC. törvény, a nemzeti köznevelésről, 54. § (3) bekezdése, valamint az iskola saját értékelési rendszere szerinti minősítés alapján
- 2. évfolyam végén és 3. 4. évfolyamon: ha az előírt tanulmányi követelményeket legalább elégséges (2) minősítéssel teljesítette
- 5-12. évfolyamokon: ha az előírt tanulmányi követelményeket legalább elégséges (2) minősítéssel teljesítette

5.3.3 Átjárhatóság az iskolán belül

Csak igazgatói engedéllyel, a szükséges különbözeti, illetve osztályozó vizsgák letételével. A vizsga anyagát a két képzési forma (pl. általános iskola - nyolc évfolyamos gimnázium) közötti különbséget képezi.

5.3.4 Felvételi kötelezettség utáni felvétel

Ha az iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, úgy abban matematika valamint magyar nyelv és irodalom szintfelmérő vizsga letétele után, az intézmény vezetője dönt. A szintfelmérő vizsga követelménye tanév elején a tantárgyak előző évi, tanév közben a tantárgyak adott tanévben addig tanult helyi tantervi tananyaga.

5.3.5 Felvételi a nyolc évfolyamos gimnáziumba

A tanulók rangsorolása a 3. év végi és 4. év félévi tanulmányi eredmények alapján, és a 3. és 4. évfolyamon tanító szaktanárok együttes döntése alapján történik. Beszámításra kerülő tantárgyak: magyar nyelv, irodalom, matematika, idegen nyelv, természetismeret. A bekerüléshez szükséges minimális tanulmányi átlag: 4,9.

5.3.6 Felvételi a négy évfolyamos gimnáziumba

Általános szabályok:

- A tanulók rangsorolása az egyes képzési formákon az alábbi táblázat alapján történik:

Kód	Hozott pontok		Szerzett pontok		Össz.
	Figyelembe vett tárgyak (7. osztály év vége, 8. osztály félév)	Max. pont	Anyanyelv írásbeli max. 50 pont	Matematika írásbeli max. 50 pont	
0002	- Magyar nyelv és irodalom - Matematika - Történelem - Informatika - Fizika	50 pont	25 pont (az elért pontokat felezzük)	50 pont	125 pont
0003	- Magyar nyelv és irodalom - Matematika - Történelem - Biológia - Kémia	50 pont	25 pont (az elért pontokat felezzük)	50 pont	125 pont
0004	- Magyar nyelv és irodalom - Matematika - Történelem - Idegen nyelv - Informatika	50 pont	50 pont	50 pont	150 pont
0005	- Magyar nyelv és irodalom - Matematika - Történelem - Idegen nyelv - Informatika	50 pont	50 pont	50 pont	150 pont

Speciális eljárási szabályok:

Bármely tanulmányi területre jelentkezhetnek mozgáskorlátozott, gyengénlátó látássérült és nagyothalló hallássérült tanulók is. Ha a tanuló a köznevelési törvény vonatkozó pontjai alapján jogosult speciális értékelési szabályok alkalmazására, akkor ezt a szükséges szakértői vélemény mellékelésével 2018. december 7-éig, az írásbeli vizsgára történő jelentkezés határidejéig írásban kell jeleznie az intézmény igazgatójának. Az igazgató döntése alapján a részképesség-zavar súlyosságától függően a tanuló részesülhet időhosszabbításban, engedélyt kaphat segédeszköz használatára, illetve mentesülhet a vizsga meghatározott részeinek értékelése alól. Mivel a Nyíregyházi Egyetem Eötvös József Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium általános iskolai feladatokat is ellát, intézményünk 8. évfolyamos általános iskolai tanulói a pedagógiai programunkban rögzített 7. év végi és 8. év félévi átlag 4,5-es tanulmányi átlag esetén felvételi nélkül léphetnek a gimnáziumi rész általános tagozatának (0005-ös kód) kilencedik évfolyamára. Az átlagot az általános szabályoknál leírt tárgyak figyelembevételével kell megállapítani. A 0002, 0003, illetve 0004-es kódszámú képzésekre történő, írásbeli vizsga nélküli felvételhez ezen kívül szükséges még az emelt szinten, illetve óraszámban oktatott két tantárgyból szaktanári ajánlás is.

5.4 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, formái, rendje, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

5.4.1 Azon tananyagok, tantárgyak köre, amelyekből a tanuló teljesítményét nem kell értékelni

- Az osztályfőnöki órán mutatott aktivitást érdemjeggyel nem értékeljük.

5.4.2 A szöveges értékelés

Az alapfokú nevelés és oktatás kezdő szakaszában a 2011. évi CXC. törvény, a Nemzeti köznevelésről, 54. § (3) az irányadó. Első évfolyamon félévkor, a tanév végén, és második évfolyamon félévkor a tanulók minősítése az osztálytanító és a szaktanárok értékelését összegző, személyre szóló fogalmazvánnyal, szöveges értékeléssel történik.

A szöveges értékelés alapelvei:

- minősítésközpontúság helyett fejlesztőközpontúság jellemezze
- vegye figyelembe az életkori sajátosságokat
- legyen összhang a NAT, a pedagógiai program, a helyi tantervi rendszer és a kimunkált értékelési koncepció között
- rendszeres és folyamatos értékelés jellemezze a gyakorlatot
- legyen személyre szóló és ösztönző jellegű
- vegye figyelembe a gyerek önmagához mért fejlődését, képességeit
- alakítsa a helyes önértékelést, segítse a reális önismeretet
- a tanítási-tanulási folyamat állandó kísérőjeként tudjon megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet betölteni
- konkrét egyénre szabott javaslatokkal jelölje meg a továbblépés útját és módját
- nyelvi megformáltságában legyen közérthető mind a tanuló mind a szülő számára

A szöveges értékelés területei:

1. Szociális fejlettség
2. A tanuláshoz való viszony
3. Magyar nyelv és irodalom
4. Matematika
5. Idegen nyelv
6. Környezetismeret
7. Ének-zene
8. Rajz és vizuális kultúra
9. Technika
10. Testnevelés

A szöveges értékelés alrendszere:

Az értékelés módja, formája		az értékelés rögzítése	aki értékeli
Év közben	- pont - csillag - dicsérek	tanulói munkafüzet, tájékoztató füzet	tanítók, szaktanárok, napközis nevelő
Félévkor	szöveges értékelés kidolgozott szempontok szerint [kiváló (tantárgyi dicséret), jól megfelelt, megfelelt, felzárkóztatásra szorul]	tájékoztató füzet	osztályfőnök, napközis nevelő, tanítók, szaktanárok, osztályozó konferencia
Év végén	- kiváló (tantárgyi dicséret), - jól megfelelt, - megfelelt, - felzárkóztatásra szorul, - nevelőtestületi dicséret legalább öt tantárgyi dicséret esetén	bizonyítvány és pótlapja	osztályfőnök, napközis nevelő, tanítók, szaktanárok, osztályozó konferencia

5.4.3 A tanulói értékelés rendszere a 2. évfolyam végétől

A tanulók értékelésében a 2. évfolyam végétől a 2011. évi CXCV. törvény, a Nemzeti köznevelésről, 54. § (2) az irányadó.

A második évfolyam végén és a felsőbb évfolyamokon félévkor és év végén a tanuló minősítése, értékelése osztályozással történik. Az értékelés kategóriái: jeles(5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)

5.4.4 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének rendszere

Az iskolai írásbeli beszámoltatás

<u>formái</u>	<u>rendje</u>	<u>súlya</u>
Az előzetes ismeretek diagnosztikus ellenőrzése	Új képzési formába történő belépéskor, tanév elején, esetleges tanárváltáskor	Érdemjeggyel nem értékeljük
A félévi és az éves ismeretek szummatív ellenőrzése	Az aktuális tanévben félévkor és év végén	A félévi és az év végi osztályzatok megállapításánál meghatározó jelleggel (Az érdemjegy színe az osztálynaplóban piros)
A tantárgyakhoz kapcsolódó tematikus ismeretek szummatív ellenőrzése	Az adott tantárgyra vonatkozó tantervben és tanmenetben tervezettek alapján	A félévi és az év végi osztályzatok megállapításánál meghatározó jelleggel. (Az érdemjegy színe az osztálynaplóban piros)
A tantárgyakhoz kapcsolódó témaközi ismeretek fejlesztő ellenőrzése	Az adott tantárgy ismeretanyagának jellege és szaktanári mérlegelés alapján	Szóbeli felelet értékű érdemjegyként (Az érdemjegy színe az osztálynaplóban kék)
A tantárgyakhoz kapcsolódó ismeretek eseti fejlesztő ellenőrzése	Az egyes tantárgyakhoz kapcsolódóan eseti jelleggel (a teljes tanulócsoportot vagy egy részét illetően)	Szóbeli felelet értékű érdemjegyként (Az érdemjegy színe az osztálynaplóban kék)
Az alap- és a tantárgyi készségek monitoring rendszerű mérése	Az alap- és a tantárgyi készségek mérése az OH éves tematikája alapján	Mérlegelés alapján (Az érdemjegy színe az osztálynaplóban piros)

A szóbeli felelet

- A tantárgyakhoz kapcsolódó ismeretek eseti ellenőrzése
- Az adott tantárgy ismeretanyagának jellege és szaktanári mérlegelés alapján
- A félévi és az év végi osztályzatok megállapításánál orientáló jelleggel
- Az érdemjegy színe az osztálynaplóban kék.

Az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó beszámoltatás egyéb formáinak – gyűjtőmunka, kiselőadás, órai aktivitás stb. – a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

- A félévi és az év végi osztályzatok megállapításánál kiegészítő jelleggel.
- Az érdemjegy színe az osztálynaplóban zöld.

5.4.5 Az Országos kompetenciamérés és az Idegen nyelvi mérés értékelésének megjelenése, beszámítása a tanulók minősítési rendszerébe

Intézményünk a 2011. évi CXC. tv., ill. a 20/2012. EMMI rendelet vonatkozó jogszabályainak betartásával, a tanév rendjében rögzített időpontban szervezi meg az Országos kompetenciamérést és az Idegen nyelvi mérést az intézmény 6., 8., 10. évfolyamos tanulóinak bevonásával.

Felkészítés az Országos kompetenciamérésre és az Idegen nyelvi mérésre

- Az intézmény 6., 8., és 10. évfolyamos tanulói a mérést megelőző hónapokban matematika, magyar és az idegen nyelvi órákon – szaktanári irányítással, minta feladatsorok segítségével – készülnek a mérésekre.
- Március és április végén próbamérésekre kerül sor az intézményben.
 - **A próbamérések formája:** az előző tanévek Országos kompetenciamérésein és Idegen nyelvi mérésein alkalmazott feladatlapok mintájára – a szakmai munkaközösségek által – összeállított feladatlapok megírása.
 - **A próbamérések célja:** a tanulói teljesítmények folyamatos mérése és a tanulóknak a kompetenciamérések terén történő rutinszerzése.

Az Országos kompetenciamérés és az Idegen nyelvi mérés

- A mérések lebonyolításában irányadóak a 2011. évi CXC. tv., ill. a 20/2012. EMMI rendelet vonatkozó jogszabályai, ill. az Oktatási hivatal által aktuálisan szerkesztett *Útmutató telephelyi koordinátorok számára (6., 8., 10. évfolyam)* és a *Tájékoztató az aktuális tanévi idegen nyelvi mérésről* c. kiadványok.
- **A próbaméréseken és az Országos kompetenciamérésen nyújtott teljesítmények értékelése, minősítése**
 - A szakmai munkaközösség által kidolgozott - az Oktatási Hivatal honlapján közzétett megoldások figyelembevételével elkészített - megoldó-kulcs szerint a szaktanárok által végzett javítás alapján

- **Az Országos kompetenciamérés alkalmával nyújtott teljesítmények minősítése** érdemjeggyel történik, mely az adott tantárgy tanév végi osztályzatába beszámításra kerülhet akkor, ha a beszámításra kerülő, a kompetenciamérés során elért érdemjegy értéke magasabb, mint a tanuló félév során az adott tantárgyból elért „súlyozott” átlageredménye és a beszámításra kerülő érdemjegy/érdemjegyek a tanuló félév során elért „súlyozott” átlageredményének értékét javítja, emeli.” **Az érdemjegy színe az osztálynaplóban piros.** Az országos kompetenciamérések előtt történő gyakorlás, feladatmegoldás, illetve dolgozatírás eredményeként született minősítő érdemjegyek is az előbbiek szellemében számíthatók be a tanulók teljesítményének értékelésébe és osztályozásába, **az érdemjegy színe az osztálynaplóban kék.**

- **Az érdemjegyre történő átváltás százalékos határai**

Magyar nyelv- és irodalom	Matematika	Idegen nyelvek (angol, német)
35%-tól elégséges (2)	35%-tól elégséges (2)	40%-tól elégséges (2)
50%-tól közepes (3)	50%-tól közepes (3)	60%-tól közepes (3)
75%-tól jó (4)	65%-tól jó (4)	75%-tól jó (4)
85%-tól jeles (5)	80%-tól jeles (5)	85%-tól jeles (5)

5.5 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepével összefüggő korlátai

A tanulók tudása értékelésének általános korlátai:

- Egy adott óra tananyagához kapcsolódó, az ismeretek rögzítését, elmélyítését szolgáló házi feladatokat érdemjeggyel nem minősítjük
- Az adott tantárgy felszerelésének hiányát nem a szaktárgyi, hanem a szorgalomjegybe beszámítva minősítjük
- A tanuló órán tapasztalható esetleges – a tanórai munkát meghatározóan zavaró – fegyelmetlen magatartását nem a szaktárgyi, hanem a magatartásjegybe beszámítva minősítjük

Az iskolai írásbeli beszámoltatás speciális korlátai:

- Az írásbeli beszámoltatás tervezésének hiánya
- Az írásbeli beszámoltatást megelőző tájékoztatás elmaradása (kivéve az eseti jellegű ellenőrzést)
- A házirend vonatkozó előírásainak figyelmen kívül hagyása

Az otthoni (napközi otthoni) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai:

- Az egyes tantárgyak adott évfolyamon meghatározott tantervi követelményeinek figyelembevétele
- Az egyes tantárgyak, azon belül esetlegesen tagozatok (illetve fakultáció, orientáció) speciális követelményeinek figyelembevétele
- Az adott iskolafok, illetve évfolyam, valamint a tanuló életkori sajátosságainak összhangja

A napközi otthoni munka speciális feladatai és korlátai:

A napközi otthon célja megegyezik az iskolai célokkal. Feladata az e célok elérésének segítése.

Az itt folyó tanulmányi munka fő feladatai:

- az ismeretek bevétele és elmélyítése képességének kialakítása
- a tanulással kapcsolatos önállóság és felelős magatartás megalapozása
- a helyes időbeosztás kialakítása
- a tantárgyak tanulási sorrendjének célszerű kialakítása
- az önellenőrzés módjának és technikájának megtanítása
- a helyes tanulási technikák elsajátítása

A feladatok teljesítésének korlátai:

- csak iskolán kívül vagy otthon elvégezhető feladatok (gyűjtőmunka, mérések, kísérletek)
- a tanulmányi foglalkozás idejével egybeeső egyéb tevékenységek (szakkörök, sportkörök stb.)
- a feladatok mennyisége, illetve az egyéni tanulási tempó

5.6 A tanuló jutalmazása, magatartásának, szorgalmának értékelése, minősítése

A szabályozást a házirend vonatkozó része tartalmazza.

5.7 A szülők tájékoztatása

A naplóba, elektronikus naplóba való mindenkor betekintés biztosítása. Az ellenőrző naplóval történő rendszeres egybevetése az osztályfőnök által. Félévkor értesítő, tanév végén bizonyítvány kiállítása a tanuló előmeneteléről. A bukásra álló tanulók szüleinek értesítése a félév illetve a tanév zárása előtt harminc nappal.

A tájékoztatás egyéb lehetőségei és formái: szülői értekezlet, (tanévenként két alkalommal), fogadóóra (minden második hónapban), valamint a pedagógusok egyéni fogadóóráján hetente. és előre egyeztetett időpontokban

5.8 Jogorvoslati lehetőségek

A tanuló joga kérni egy vagy több tárgyból független bizottság előtti vizsgát. 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet szabályozása alapján.

Az iskolában szervezett középszintű érettségi vizsgával kapcsolatban formai okokra hivatkozva lehet élni jogorvoslati lehetőséggel, melyet a vizsgaszervezéssel megbízott igazgatóhelyetttel történt egyeztetés után az intézmény vezetőjéhez fordulva lehet kérni. (Részletesen lásd a vonatkozó jogszabályokat.)

5.9 Érettségi vizsga

5.9.1 Felkészítés az érettségi vizsgára

Intézményünk, megfelelő számú jelentkező esetén (lásd 5.1.3), valamennyi, a 9-12. évfolyamra választott kerettantervben szereplő tantárgy esetében vállalja tanulóinak a középszintű érettségi vizsgára való felkészítését. Ezeken felül az iskola kötelezően vállalja, hogy az alábbi tantárgyakból, kellő érdeklődés esetén, emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő fakultációt szervez:

- magyar nyelv és irodalom
- matematika
- történelem
- idegen nyelvek
- biológia
- fizika
- földrajz
- kémia
- informatika
- testnevelés

5.9.2 A középszintű érettségi témakörei

A középszintű érettségi vizsgára a tételsorokat a 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról és a 40/2002. (V. 24.) OM rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről jogszabályok mindenkori aktuális verziójának megfelelően állítjuk össze.

5.10 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Részletesen megtalálhatóak az iskola honlapján elhelyezett Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervben.

Záró rendelkezések

A nevelőtestület 2018. november 27-ei hatállyal, a 20-12/2018. EGY (2018.XI.27.) sz. határozatával módosította és elfogadta a Nyíregyházi Egyetem Eötvös József Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium Pedagógiai programját. A Pedagógiai programot az intézményvezető a 20-13/2018. EGY (2018.XI.28.) sz. határozatával jóváhagyta.